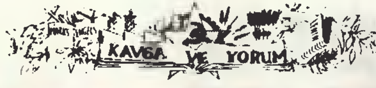
Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin

Devrimin de, partinin de
güvencesi işçilerdir!

İŞÇİNİN SESİ

Karkêren hemû
welatan yekbın!

Yıl:8, Sayı:201-202
28 Haziran 1982

Faşist diktatörlüğü devrimle yıkma savaşına katılmak g rçek barışs verler için de görevdir

Cemile Çakmak

Kapitalizm, çağımızda genel olarak artık parazit bir sistemdir. Ama bu gerçek, emperyalizmin zayıf halkası Türkiye'de otuziki dişiyle sırıtıyor. Türkiye kapitalizmi sanki tümüyle kapitalizmin parazitizmini canlı örneklerle sergileyen bir vitrin gibidir.

Kastelli olayı, parazitliğe, burjuva devletinin parazitizmle böyle düpedüz özdeş düşmesine az bulunur açıklıkta bir örnektir.

Kastelli kupon satarak piyasadan, özellikle de dar gelirli küçük burjuva ailelerden, emeklilerden vb. topladığı milyonlarla birlikte kaçtı! Soyguna uğrayanlar sokaklara dökülünce, hükümet bu konuda bildiriler yayınladı, devlet askeri birlikleriyle Kastelli'nin işyerlerini korudu, halkı dağıttı, Kastelli'nin yaptığı soygunun bir kısmına, yalnızca araparaya, teminat verdiğini açıkladı... Bankerlerin yurtdışına çıkmalarını yasaklayarak, sözde "halktan yana" (!) önlemler aldı! bunun da ötesinde, Koç da dahil 61 firmanın yöneticilerinin çıkışı yasaklandı.

Burjuva basını utanmadan gitti Kastelli'yle röportajlar yaptı. Kastelli, benim mal varlığım, borçlarımdan daha çoktur dedikten sonra, şimdi ülkemizde ki tek sorun(!) para darlığı varken Kastelli'nin mallarının nasıl satılacağıdır!

Bu olay bir kez daha gösterdi ki, "sıkı para" siyaseti düpedüz soygundur. Öte yandan, Türkiye kapitalizmi öyle derin bir bunalım içindedir ki, bunca soyguna rağmen sıkı para siyaseti, yakında, piyasadaki parayı sıkmaya bile yaramayacaktır. Bu olay şimdi kendini Özal'a karşı "muhalefet" olarak dışa vuruyor.

Yüksek faiz, sıkı para siyasetinin kapışması içinde banka iflasları da bekleniyormuş. Bu bankaların ise Merkez Bankası'nda yedek akçeleri yeterince yokmuş. Yani bunlar iflas ederlerse, Merkez Bankası, aylardır "sıkılan" paradan çok para basmak zorunda kalacaktır. Birgün Merkez Bankası'nın da yurt dışına kaçtığını duyarsak hiç şaşmayalım! Türkiye'de kapitalizm bu denli işlevsizleşmiştir.

Sıkı para-yüksek faiz siyasetinin kapitalizm açısından bir amacı da büyüğün daha büyümesini, küçüğün yok olmasını, yutulmasını hızlandırmaktı. Soygunla talanla küçüğü yok etmeyi hızlandırdılar ancak, büyüyenlerin bir kısmı yutup yutup yurt dışına kaçıyor. Yine Türkiye kapitalizminin çok derin bir bunalım içinde olması nedeniyle, sermaye ihracı "gereksinimi" kendini böyle gülünç bir biçimde de gösteriyor.

Ancak bu "gereksinim" kendini yalnızca gülünç biçimlerde değil, çok tehlikeli biçimlerde, saldırgan bir yayılmacılık özlemiyle de yansıtıyor. NATO başkomutanı Rodgers'in son Türkiye gezisi, Van hava alanını teftişi, Nato içinde "özel önemi" olan 3. orduyu ziyareti vb. tam İsrail saldırısı sırasında, Türkiye'nin müslüman halkları korumak(!) gibi kutsal(!) bir misyona hazırlandığı izlenimini uyandırmaktadır.

Ne rastlantıdır ki aynı sıralarda "basınımızda" Osmanlı'nın şanı yeniden hatırlanmaktadır. *Tercüman*'da Ahmet Kabaklı şöyle yazmış:

"... Filistinli, Lübnanlı müslümanlara yapılan misli görülmemiş imha ve işkenceleri uygulayan Musevi-Hrıstiyan 'insanlık suçları' karşısında doğrusu Türkiyemiz de pek gevşek davranıyor. İki nutuk bir kınama ile olmaz. Fiilen birşeyler yapmamız lazımdı (...) Yani bizim elimizde insanlığın lekesi olan Begin kabadayılığını yerinde mıhlayacak hiçbir koz yok mu idi?

"Halbuki bütün o bölgelerde Osmanlı'nın şanı sürüp gidiyor. Ne büyük devletmişiz ki, Ortadoğu'nun çok bölgelerindeki müslümanlar 'koruyucu, kurtarıcı' olarak Yavuz Selim ve Kanunilerin evlatlarını hâlâ bekliyorlar.

"Bırakınız şanı, tarihi, Ortadoğu'da mutlaka üzerine titrememiz gereken itibarımızı... İsrail'in Nil'den Fırat'a doğru yayılması, aynı zamanda Türkiye'nin emniyeti bakımından hayati meseledir. Bu devlet, maalesef, Begin gibi ellere düştüğü zaman korkunç bir Tevrat emperyalisti kesilmektedir." *(Tercüman,* 23.6.82)

Kabaklı oldukça açık dile getirmiş. İki nutuk bir kınama ile olmaz, fiilen birşeyler yapalım diyor. Yani savaşmayı, saldırmayı öneriyor. Ayrıca Kabaklı her tür emperyalizme nasıl da "karşı". Türkiye Ortadoğu'da "anti-emperyalist" savaş vermelidir, Osmanlı ruhunu hortlatarak müslümanları kurtarmalıdır diyor.

İçerde parazitizmin çürük kokularını yayan Türkiye kapitalizmi, büyük bir iştah ile gözlerini dışarı çevirmiş, aç kurt gibi bekliyor. Bu kurt ülkeyi ve bölgeyi savaşa sürüklemeden, biz onu parçalayıp yok etmeliyiz. Bırakalım komünistliği, bu gerçek barışseverlerin, gerçek demokratların da görevidir.

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:8, Sayı:201-202
28 Haziran 1982

Masrafı: 50p ■ Yıllık abone: 15 pound ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İÇİNDEKİLER

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Bugün adam bağlıyorlar yarın kızıl bayrak dikeceğiz

Türkiye'den gelen bir arkadaşımı, Avusturya'da karşılamaya gittim.

Bana Türkiye'den birşeyler anlatması için, merakla "Türkiye'de ne var ne yok?" diye sorduğumda, onun tek yaptığı şey, şu oldu: İlk başta etrafına şöyle bir bakındı, daha sonra durdu ve gözleri doldu. Öylece hiç konuşmadan ilerlemeye başladık. Arkadaşımın durumu Türkiye'de olup bitenler açısından bana yeterli bir cevaptı.

Eve doğru yaklaştığımızda, arkadaşım, Türkiye'de psikojik bir ağırlığın olduğunu, iki adımlık her alanda sivil köpeklerin kol gezdiğini ve insanların birbirleriyle konuşmalarının pek kolay olmadığını, bir kişinin zamlardan ve yaşamdan hoşnutsuzluğunun açığa çıkmasının, kendisine günlerce işkence yapılmasına yettiğini söyledi.

Gelmeden bir iki hafta önce, jandarmaların Midyat ve civarında bulunan Kürt ve Asuri köylerine sürekli baskınlar yaptıklarını, köy halkına meydan dayağı attıklarını ve götürülüp de hiç bir haber alınmamış insanların bulunduğunu, bir köylüyü silahını teslim etmediği gerekçesiyle, telefon direğinin tepesine iki gün aç, susuz bağladıklarını ve daha sonra, ondan herhangi bir haber alınmadığını söyledi.

Mardin'in Midyat ilçesinin manastırında şöyle bir olay olmuş:

Bundan bir süre önce, jandarmalar helikopterle dağ başında bulunan, Süryani-Ortadoks kilisesine bağlı manastıra gitmişler. Manastırda bulunan rahiplere, kendilerine manastırın en güzel yemeklerinin yedirilmesini istemişler. Rahipler jandarmalara vermişler, fakat jandarmaların başında bulunan kumandan, rahiplerden birine sert bir şekilde kendilerine şarap temin edilmesini istemiş. Manastırda şarap bulunmadığı için rahiplere ceza olarak yumruk ve tekme vurmuşlar. Rahiplerin jandarmalara bu hareketlerinin insanlık dışı olduğunu söylemeleri üzerine, jandarmalar rahipleri komalık bir duruma sokmuşlar.

Askeri faşist cunta, günümüz Türkiye'sinde türlü türlü işkence ve katliamlarla insanlarımızı ortadan kaybettirmekte, insanlarımızı ta telefon direklerinin başına bağlamaktadır. Onlar bağlaya dursunlar ve hiç şaşmasınlar ki bir gün biz de oralara kızıl bayraklarımızı dikmek için çıkacağız.

Devrimci selamlarımla.

B.Pincaro Viyana

Menşeviklerin başarılı yönleri de var

Değerli yoldaşlar,

Almanya'nın Karlsruhe şehrinde yapılan 1 Mayıs gösterisinde, menşeviklerin aciz duruma düştüklerini gösteren bir tartışmaya tanık olmuştum. Bunu anlatmak istiyorum.

Tartışma Dev Yol'lularla menşevikler arasında geçti. Dev Yol'dan olanlar, Türk bayrağı altında 1 Mayıs'a katılmak da nedir diye menşeviklere sordular. Menşevikler tabii ki hiçbir ideolojik yaklaşım getiremediler, ortada sıkışıp kaldılar, aciz bir duruma düştüler.

Artık bu menşeviklerin yapacakları pek birşey kalmadı. Tek yapabildikleri bolca köfte satmak, akraba-dost ilişkilerinden yararlanıp gösterilere adam götürmek ve kötü huylarını o insanlara da öğretmektir. Bize saldırırken sürekli bataklığa battığımızdan söz ediyorlar. Bunun nedeni, kendilerinin bataklığa gömülmeleri ve etrafta hep bataklık görmeleridir. Bu yüzden bataklık sözünü dilden düşüremiyorlar.

Oportünizm yenilmeden burjuvazi yenilmez!

R.K. Bruchal

HABERLER

İsrail'in saldırganlığına karşı İsrail Komünist Partisi'nin bildirisi

İsrail Komünist Partisi, İsrail'in Lübnan'a, orada yaşayan Filistin halkına karşı giriştiği saldırı üzerine saldırıyı kınayan bir bildiri yayınlamıştır. Bildiriyi aynen veriyoruz.

KAHROLSUN SAVAŞ
İsrail ordusu Lübnan'dan derhal ç kilm lidir

Begin-Şaron hükümetinin Lübnan'da başlattığı saldırgan savaş, felaket, çok sayıda kurban ve sonu önceden kestirilemeyen büyük bir savaşın patlamasını getirebilir.

Begin-Şaron hükümeti, İsrail'in güvenliğini korumak için değil, Lübnan'daki Arap Filistin halkının ulusal varlığını ve demokratik güçleri eritip faşist Falanjistleri iktidara getirmek için bir savaş başlatmaya çok önceden karar vermişti.

Begin-Şaron hükümeti, Londra'daki İsrail büyükelçisine karşı yapılan suikast girişimini, uzun süredir hazırladıkları savaşı başlatmaya bahane olarak kullanıyor. Oysa FKÖ bu olayı provokatif bir olay olarak lanetledi.

Tüm bunlar, Likud'un "Büyük İsrail" yaratma ve işgal altındaki tüm toprakları ilhak etme planlarını yaşama geçirmek için yapılıyor.

Begin-Şaron hükümeti bu savaşı, Dışişleri Bakanı Şaron'un Vaşington'a son gezisi sırasında, ABD yönetimi yeşil ışık yaktıktan sonra başlattı.

İsrail halkının çıkarı savaş değildir!

Kuzeydeki yerleşim merkezlerinin güvenliği dahil, İsrail'in güvenliği ateşkes anlaşmasına dönerek, siyasal yollardan sağlanır. Bu anlaşma, İsrail'in Lübnan'ı, suçsuz sivillerin ölümüyle sonuçlanan barbar bombalamasıyla bozuldu.

1967'den beri işgal altında tutulan Arap topraklarından çıkılmadığı sürece, İsrail ne barış, ne güvenlik bulabilir. Dolayısıyla, savaş kabusundan kurtulmanın yolu tam ve haklı bir barıştan, İsrail'in 1967'den beri işgal altındaki topraklardan çekilmesinden ve İsrail'in yanıbaşında bağımsız bir Filistin devleti kurulmasından geçer.

İsrail vatandaşları!

İsrail hükümeti, ateşkesin yeniden sağlanmasını isteyen Birleşmiş Milletler güvenlik konseyi kervanına uysun!

Sesimizi yükseltelim!

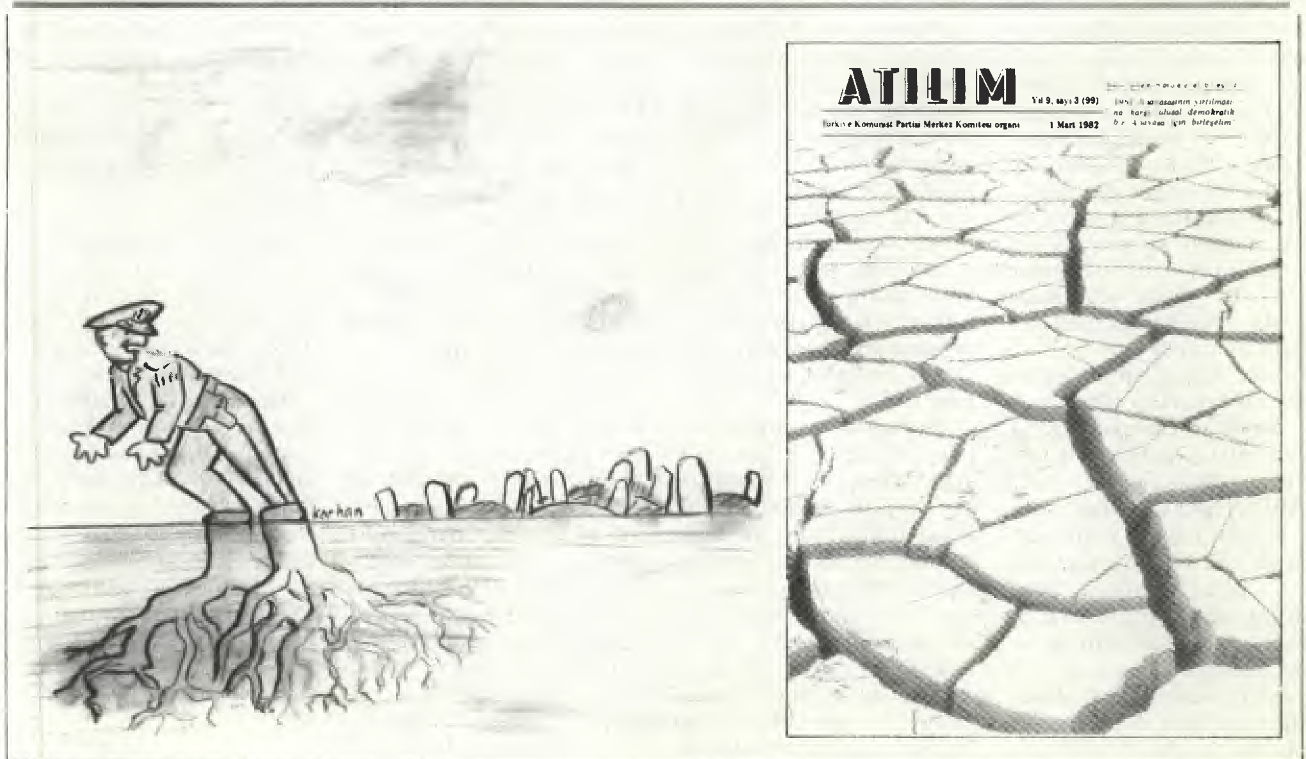
Savaş istemiyoruz!

Kan döküldüğü yeter artık!

İsrail ordusu Lübnan'dan derhal çekilmelidir!

İsrail Komünist Partisi
Politik Bürosu
6.6.1982

İŞÇİ MİZAHI

Bazı konularda anlaşmasak da bu yoldaş gibi düşünen yoldaşlarla çok önemli bir konuda, partiyi kurtarma konusunda anlaşıyoruz.

Bir yoldaşın partililere açık mektubu

17.6.1982

Dostlar,

Gazetenizi zaman zaman okuyorum. Açık konuşalım, şu anda tartışmaya, eleştiriye açık oluşunuz önemli. Bu açık mektup belki benim durumumda olan birçoğunun problemini partimize, partililere daha yakından tanıtacak. Politik ve örgütsel kargaşalığın, özellikle politik kargaşalığın, son günlerde içinden çıkılmaz hale getirilişi, birçok militanın ideolojik tavrını etkilediği gibi, onları düşünemez hale getiriyor. Bu politik-örgütsel kargaşalığa son verilmesi için yazıyorum. Bizi bu çareye itenler utansın.

Önce politik kargaşalığa değinelim. Düğüm noktası bu.

ABD'ci NATO'cu cuntanın bu niteliğini darbeden birkaç ay sonra kaldırdık. "NATO'nun her arzusunu yerine getirmiyor", "ABD'ci de değil, olsaydı Mısır İsrail gibi olurdu" dedik. Bu arada cuntanın barışçı olduğunu, SSCB ile, sosyalist ülkelerle dost olduğunu anlattık, anlatıldı. "Cunta işkenceci değildir" dendi. "İlericilere karşı cuntanın terörü — devlet terörü — vardır denemez" dendi. "Çünkü Türkiye'de devlet terörü her zaman vardı". Anlayacağınız yavaş yavaş cuntayı savunur, ulusal çıkarlardan yana olduğunu, vb. vb. söyler durumuna geldik. Hem kendi iç toplantılarımız, hem de kitle toplantılarımız birçok kötü, yakışık almayan olaylara sahne oldu.

Sonraları cuntanın NATO'cu, ABD'ci politikası gözler önüne çıkınca "biz cunta ABD'ci NATO'cu değil demiyoruz, biz politika yapıyoruz" dendi (Ne politikasıysa). Yavaş yavaş cuntanın eliyle devlet terörü uygulandığı da kabul edildi. Sonraları *Atılım*'da cuntaya karşı daha açık yazılar yazılmaya başlandı. Bu nasıl olur diye sorduğumuzda "e, biz söylemiştik, zaten bu cunta daha kötü gelişebilir, bizim söylediğimiz çıkıyor tek tek" dendi. Nisan ayında bir plenum yapılmış, ABD'ci, NATO'cu cunta diyebileceğiz artık. Nedeni sorulduğunda, "biz politikacıyız, politika yapıyoruz" deniyor. Halk nasıl inanır bize, değil halk, parti militanları inanmıyor bu politikaya. Cunta değişebilir, gelişme gösterebilir ama bizim ödevimiz, en başta politbüronun ödevi, onun sınıfsal içeriğini, özünü açık tanımak, tanıtmak idi. Bu tersine işledi.

Burjuvazi, cunta, anlatılırken "onların tırnaklarının dibinde Atatürkçülük vardır" deniliyor. Tabii öyle, ama niye onların tırnaklarının dibi bana anlatılmaya çalışılır? Tırnaklarının ucu neyi hedef almışsa bana o anlatılmalı. Türk burjuvazisini Atatürk'ten yola çıkarak anlatmaya kalkarsak, Türk burjuvazisine ayrışımlı yanaşım oluyor. Emperyalist çelişkiler göz önüne alındığında bu da yapılabilir ama biz neyin savaşını veriyoruz?

Mazaret hazır, "bilinçsiz yığınlar cuntayı destekliyor onun için". Destekler elbet, imam bir halt ederse cemaat daha büyüğünü eder. Burjuvaziyi Atatürkçü olarak, Atatürk'ü halk kahramanı olarak ele alır, yaygınlaştırır, "Atatürkçülükten anti-emperyalizmi çıkardın mı geriye cunta kalır" dedik mi, yarın sosyalistlere, komünistlere de Atatürkçü deriz. Öyle ya Atatürkcülüğe birşeyler katmak da mümkün.

Bırakalım Atatürk'ü, kurtuluş savaşının öznesi halk yığınlarıdır. Ulusal burjuvazi bu savaşın subjesi olarak ilerici konumdadır. Bu doğal seyridir ulusal kurtuluş savaşlarının. Sonra, sonra Atatürk'le beraber burjuvazinin bir kesimi ilericilere, aydınlara yüklenmişlerdir. Toplumsal ilerlemeye köstek olmuşlardır. O zaman ilerici olan burjuvazinin bu yanı da vardır. Atatürk'ü ve Türk burjuvazisinin bu yanlarını da ele almayıp "böyle Atatürkçülük olmaz" diye cuntayı halka şikayet ettik mi bu burjuvaziyi topyekün aklamaya yarar. Türk burjuvazisinin, Atatürkçülüğün, kapitalizmden, tekelcilerden, uluslararası emperyalizmden etkilenmelerini ele almazsak, yeni yeni Atatürkler, Atatürkçüler çıkarırız. Bunun sonu niye varır, onu söylemeye dilim varmıyor.

"Cunta Atatürkçü mü değil mi, şurası Atatürkçü, şurası değil" diye sürüp gidiyor tartışma. "Cuntanın süngüsü ulusal sorunumuzu çözemedi" diyoruz. Bırakalım Marksist-Leninist parti olmayı, doğru dürüst yurtsever olmak bile böyle bir gözlem yapmamaya yeter. Biz cuntayı OYAK'ları ile, NATO'ları ile ABD'cileri ile tanımazsak cuntanın süngüsünden ulusal sorunumuzu çözmesini bekleriz. Cuntanın elindeki süngü kimin süngüsü bilememek de, kafayı toprağa gömmektir. Öncü, hele hele temsilci hiç olunmaz. "Halkımız cunta süngüsü ile terörizm arasına sıkıştı" diyoruz, "cuntanın iki yüzlü politikası" diyoruz. Cuntanın politikası tek yüzlü apaçık ortadadır, geniş halk yığınlarına karşı tekellerden yanadır. Çelişkili politika olabilir, her zaman vardır, o nedenle "halkımız cunta süngüsü ile terörizm arasında sıkıştı" diyemeyiz. Sokak terörünün yerini daha düzenli devlet terörü almıştır.

Uzatmaya lüzum yok. Buraya kadar herkesin bildiği şeyler. Önemli olan, bir politik başıbozukluk var, bu örgütsel başı bozukluğu, örgütsel baskıyı getiriyor, güveni, saygıyı, özveriyi kaldırıyor. Bir kısmı bunları düşünmeye üşenir hale getiriliyor, bir kısmı dağılıyor, işlerin bürokratik çözümü dayatılıyor. Böylece herşeye "evet" demeye alışan, alıştırılan, sormayan, düşünmeyen bir kadro oluşturuluyor. İtiraz ettin mi, "ama şu şu böyledir" dedin mi -hasta-lığa geçer adın. Rapor verirsin almazlar, veya yırtarlar. İsrar ettin mi defterini dürerler. Cezalandırma başladı mı da hiç bitmez. İsterse burnun sürtmesin. Çevrene hakkında yalan yalnış adice dedikodu yayılır, toplantılarda eğlencelik olursun. Gene baskı kurulamadı mı, görüşmek konuşmak yasaklanır herkese. Gene baskı kurulamadı mı selam vermek de yasaklanır, herkes garip garip gözünü kaçırır. Kimileri içten güler, kimileri içten ağlar. Gözden düşürmek için iyice alçalırlar. Örgüt toplantılarında gerçekleri saklayıp — hasta — dedikleri yoldaşlarını karikatürize etmeye çalışırlar. Artık burnunun sürtmesi lazım. Bir daha cunta, halkımız, ulusumuz, NATO, düşman, emperyalizm, Atatürkçülük, Marksizm-Leninizm gibi laflar etmemek, bunları tanımamak, tanıtmamak gerekir bu kavgada kalmak için veya yol görünmüştür. Bunun böyle olduğu herkesce görülür, bilinir. O yüzden ses çıkartılamaz, yoksa sana da selamı sabahı keserler. Seni de partiden koparırlar.

Bunun önü nasıl alınır? Kongre. Kongre nasıl yapılır, erkeksen sor. Zaten sekreter de bilmez, "sor" dersin o da sormaya korkar, israr ettin mi "40 senedir yapılmadığını bilmiyordun da şimdi mi aklın başına geldi", "bunun amacı başka, bozguncu", vb. vb. derler. Ne fraksiyonculuğun, ne bilmemneciğilin kalır.

Ben bu açık mektupla yoldaşlarıma şunu iletmek istiyorum. Bu savaşta onurlu yerini almak, burjuvaziye karşı zafer, burjuva oyunlarına karşı zafer, yürekli çıkışlara bağlıdır, kendine güvenmeye bağlıdır. Gün hem burjuvaziye karşı daha tutarlı savaşı, hem parti içinde burjuva oyunlarına karşı savaşı dayattı.

Görevini yapmayanlar utansın.

Batı-Berlin

Başarı yaz taarruzu g len ğinin ayrılmaz parçasıdır

Emine Engin

Yoldaşlar, 6. Yaz Taaruzu başlayalı aşağı yukarı üç hafta geçti. Başarıyla sürdüğünü söylemeye bile gerek yok. Başarı yaz taarruzu geleneğinin ayrılmaz parçası olarak düşünülmelidir.

Yaz taaruzu, gönüllü ve bilinçli bir özveri okuludur. Yaz taarruzunun gerekliliğine bilinçli olarak karar veren partimizdir, biziz. Gerekliliğinde kafamız açık olduğuna göre, bu gerekliliği gönüllü olarak yerine getirecek, yaz taarruzunu başarıya götürecek olan yine biziz. Bu anlamda, başarmaya başından karar vererek taarruza geçiyoruz.

Yaz taarruzu bir sınavdır. Hareket olarak, genelde kesinlikle başarıyla geçeceğimiz bir sınavdır. Evet, başarının nerelerde ne ölçüde olduğu, kuşkusuz sınavın sonunda belli olacaktır. Ama yaz taarruzu aynı zamanda daha başından birçok göstergeyi içinde barındırır. Saptanan hedef, taarruza yanaşım kapsadığı yöreler vb. daha baştan örgütümüzün gelişme düzeyinin birer göstergesidir.

Bu açıdan, gericilik dönemindeki ikincisi olan 6. Yaz Taarruzu, geçen yıla oranla yalnızca olağan bir ilerleme değil, bir sıçrama göstermektedir.

Önce bunun en somut göstergesine değinelim. Geçen yıl gazetede çıkan yaz taarruzu tablosunun hedef sütununu hatırlarsak şöyleydi: Konulan hedefi 1977'de 100 kabul edersek, buna göre 1978'de 200'e, 1979'da 300'e, 1980'de 400'e, 1981'de ise 500'e çıkmıştı. Böylece hedef 1977'den 1978'e %100, 1978'den 1979'a %50, 1979'dan 1980'e %33 ve 1980'den 1981'e %25 artmıştı.

Hedef (her yılki gibi Türkiye'de konan hedefi dışarda tutarak) mutlak olarak her geçen yıl büyüdüğü için, yukarıdaki yüzde artış eğilimi bu yıl %25'in altında olsa da, özellikle bu dönemde, olağan bir başarı sürüyor demek olurdu. Ama başarımız bu kadarcık değildir.

1981'deki hedef 500 ise, bu yılki hedef 750'dir. Hedef 1980'den 1981'e %25 artarken ve bu yıl bunun altında artsa yine başarılı sayılabilecekken, 1981'den 1982'ye %50 artış göstermiştir. Bu örgütümüzde önemli bir gelişmeyi, sıçramayı apaçık yansıtmaktadır.

Evet, bundan önceki yıllarda da hedefte %50'lik (1978'den 1979'a) hatta %100 lük (1977'den 1978'e) artış vardır. Ama 100 ya da 200 kabul ettiğimiz bir hedefin, %100, %50 artması başka birşeydir, 500'lük bir hedefin %50 artarak 750 olması başka birşeydir. Başka bir deyişle, 10'un 20 olması da önemlidir ama 50'nin 75 olması çok daha önemli bir artıştır. İşte 6.Yaz Taarruzumuz hedefte böyle önemli bir sıçrama yansıtıyor.

Üstelik bu, merkezi olarak karar verildiği için ortaya çıkan bir sıçrama değildir. Her örgüt, her yoldaş kendi hedefini saptadıktan sonra ortaya çıkan toplamın yansıttığı bir sıçramadır.

Bu gelişmede çeşitli etkenlerin payı vardır.

Birincisi, nicel gelişim yani yaz taarruzuna katılan örgüt ve yoldaş sayısındaki artıştır. Geçen yıla oranla yaz taarruzunun kapsamı çok genişledi. Örgüt olmayan yerlerde yeni örgütler doğdu, geçen yıllarda varolan örgütler ise büyüdü. Bu hedefte de yansıyor.

İkincisi, tutumdur, yaklaşımıdır. Yaz taarruzuna her yeni katılan örgüt ya da yoldaş, hedef saptarken önce çok doğal bir endişeyle, ürkeklikle yanaşır. Hedefi gerçekleştirme deneyiminin devrimci mantığı yaşanarak öğrenildikçe, ertesi yıla tutum değişir. Bu deneyimi yaşayan örgüt ve yoldaşların sayısının artması, bu yıl nitel bir sıçrama getirmiştir. Bu nitel sıçrama da hedefde yansımaktadır.

"Hedefi gerçekleştirme deneyiminin devrimci mantığı"ndan söz ettik. Bunun üzerinde kısaca duralım çünkü bu yalnızca yaz taarruzu açısından değil, yaşama, siyasete, sınıf savaşımına yaklaşımda da çok öğretici bir mantıktır. Üstelik, hareket olarak her alanda uyguladığımız genel bir yaklaşımdır.

Bizim hareketimiz hiçbir zaman "ayağını yorganına göre uzat" felsefesine sıkışıp kalmadı. Her zaman, en başta yapılması gerekeni hareket noktası olarak aldı. Kendi gücünü bunu gerçekleştirebilir düzeye eriştirmeye çalıştı.

Yaz taarruzunda da, hedef saptanırken bugün varolan durum, gücümüz temel alınmaz. Öyle bir hedef saptama mantığı vardır ki, bunu gerçekleştirmek için örgüt kendini geliştirmelidir ve hem de gerçekleştirdiği hedef kendini daha da geliştirmesi için kaynak sağlamalıdır. Hedef bu mantıkla saptandığı zaman, bunun nesnel olarak sonucu, insanın ya da örgütün kendisinin bile şaşıracağı kadar başarılı gerçekleştirme oranları olmaktadır. Bu yaklaşım içinde gelişme isteğini, çabasını taşımakta ve bunun sonucunu da vermektedir.

Menşevikler, nasıl toplu sözleşmeye oturmadan istemleri buduyorlarsa, nasıl anayasa kavgasında 1961'in ancak bir adım ilerisinde durabiliyorsa, yaz taarruzunun da devrimci mantığını bir türlü anlayamıyorlar, anlayamadılar. Yaşama, görevlere, yapılması gerekenlere devrimci yaklaşımın "sihirli" mantığı menşeviklere o denli yabancı kaldı ki, yaz taarruzuna da, genel olarak bizim hareketimizin kaynaklarına da akıl almaz çamurlar attılar.

Bu onların düzeysizliklerinin yanısıra, zavallı donuk, bürokratik, para olursa görevi yapan, olmazsa yapmayı bile düşünmeyen dar kalıplı mantıklarını yansıtıyor. Onlar hiç anlayamadılar ki bir görevin yerine getirilmesine yönelik olarak, gerçeklere dayanan, inandırıcı, bilimsel propaganda yapılırsa, bu görevi yerine getirecek olanaklar da yaratılabilir. Böyle olmasa zaten, kapitalizmi yıkmak gibi bir olasılık düşünülemezdi. Menşevikler de pek düşünmüyorlar herhalde!

Menşeviklerin, yaz taarruzunu, bizim bu konudaki yaklaşımımızı anlayamayışlarıyla, disiplin anlayışları arasında da çok yakın bağ vardır. Yaz taarruzu aynı zamanda önemli bir disiplin göstergesi ve ölçütüdür. 6. Yaz Taarruzu hedefinin yansıttığı nitelik sıçraması, partimizde disiplinin de geliştiğini çok somut göstermektedir.

Komünist parti disiplini öyle bir disiplindir ki, en katı, en merkezi, en askeri olduğu dönemde bile gönüllüdür. Zora değil bilince dayanır. Parti üyesi gönüllü ve bilinçli olarak, görevlerini yerine getirir. Kalıpsız, düşünen bir kafaya sahiptir. Böyle olduğu için de, kararları uygulamada bir asker gibidir. Bu askerlik, bilinçlidir, isteklidir, gönüllüdür.

Yaz taarruzu parti disiplinin bütün bu yönlerini içinde somut olarak taşımaktadır. Parti komünistlerden parasal kaynaklarını istemektedir. Komünistler bu isteğin gerekliliğini, doğruluğunu kavradıkları için, tüm olanaklarını ikircimsiz ve zevkle partiye verirler. Açık tartışma, eylemde birlik anlayışı yaz taarruzunda somut olarak vardır.

Kuşkusuz bürokratik disiplin anlayışına sahip olan örgütler bunu gerçekleştiremez. Bürokratik disiplin, adı üstünde memurluğa benzer bir disiplindir. Böyle bir disiplini olan örgüt üyesinden özveri isteyemeyeceği gibi, neden özveri yapacağını bilemeyen bir üye de parasal kaynaklarını örgütüne ikircimsiz ve kıvançla, zevkle veremez.

(Devamı 6. sayfada)

(Baştarafı 5. sayfada)

Biz "kıvançla"nın altını çizmek istiyoruz. Yaz taarruzunda, öyle bir işleyiş yerleşmiştir ki, tüm yoldaşlar partiye vermekten özel bir kıvanç duymaktadırlar, ve zevk almaktadırlar. Zevk deyip geçmeyelim. İçimizde bu zevki duyabiliyorsak, çok da derin bir disiplin anlayışına sahibiz demektir. Özverinin gerekliliğine, bu gerekliliği yerine getirince kıvanç duyacak kadar inanmışız demektir. Disiplini içermişiz demektir.

Gerçekten de, 6. Yaz Taarruzu'nun bir özelliği disiplini yalnızca uygulayan değil, içeren, içererek uygulayan örgütlerin ve yoldaşların sayısının arttığını yansıtmasıdır.

Son olarak, 6. Yaz Taarruzunun değinmek istediğimiz bir özelliği daha vardır. Bu da spor ve sağlıklı yaşama yönelik çalışmalardır.

Spor bu yaz taarruzunda büyük önem taşımaktadır. Yaz taarruzu basketbol turnuvaları, çeşitli koşular ve 10 millik bir maraton, yüzme yarışı vb. örgütlenmiştir. Örneğin İngiltere'de beş erkek basketbol, üç tane de kadın basketbol takımı yaz taarruzu turnuvasına hazırlanmaktadır. Her örgüt bulunduğu çevreye göre spor dalları seçecektir. Ancak koşulara, tüm Avrupa'dan isteyen yoldaşlar ve sempatizanlar birlikte katılacaklardır.

Bu spor çalışmaları, daha şimdiden örgütlere yepyeni deneyimler kazandırmıştır. Binlerce somut iş arasında durmadan çalışan yoldaşlarımızın dinlenmelerini sağlayarak verimi artırması bir yana, önemli bir yığın çalışması alanı olduğu sonuçlarıyla ortaya çıkmıştır. Sporla, genç, dinamik sempatizanlar kazanıldığı gibi, yaz taarruzuna parasal katkı da artmaktadır. İşte bu da 6. Yaz Taarruzunun şu üç haftada bize kazandırdığı somut bir deneyimdir.

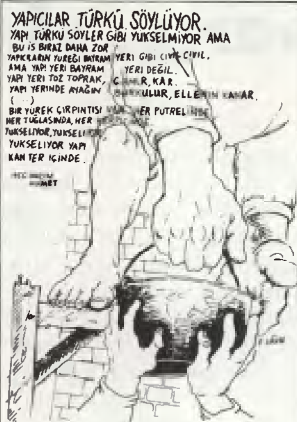
Yaz taarruzu öyle bir öğretmendir ki, daha kazanacağımız nice deneyimlerle, öğreneceğimiz nice bilgilerle doludur.

Yaşasın yaz taarruzu geleneğimiz!

Yaşasın 6. Yaz Taarruzu!

DEVRİMCİ SAVAŞ DEVRİMCİ ÖZVERİ ÜSTÜNDE YÜKSELİR

6. Yaz Taarruzu için Paris'te yayınlanan bildiriden bölümler

Yaz taarruzunu çoşkuyla sürdürüyoruz

İşçiler, ilericiler, kardeşler...

Ülkemiz, Kürt ve Türk halkları faşist generallerin çizmesi ile ezilmek isteniyor. Emperyalizm ve yerli işbirlikçileri işçi sınıfımıza olanca güçleri ile saldırıyor....

1905 devriminin yenilmesinden sonra Rus işçi sınıfı "bekleyin, 1905 gene gelecek" diyordu. Devrim daha güçlü bir dalga halinde geldi ve çarlığı silip süpürdü. Yerine işçi sovyetleri kuruldu.

Türkiye işçi sınıfı uzun seneler devrimci durum ortamında yaşadı. Savaştı, barikatlara çıktı, grevler yaptı. Burjuvazinin yüreğine korku saldı. Öncülüğünü dosta düşmana kanıtladı. ... 1980 öncesi devrim dersleri işçi sınıfımızca unutulmadı. İşçi sınıfımız "bekleyin devrimci durum gene gelir" diyor. Hem de öyle bir gelmek ki, faşizmin kökünü kazıyıp devrimin utkusunu sağlayacak biçimde gelir.

Bize bugün düşen fırtınalı devrim günlerine hazırlanmaktır.

"Herşeyin sonunu kadrolar belirleyecektir."... Bu amaçla kadrolarımızın, sempatizanlarımızın ideolojik düzeyini daha da yükseltmek gerekir. Çelik disiplin ve özveri ruhunun

kadrolar tarafından özümsenmesi gerekir.

Bu sayılanlar çok yönlü bir eğitimin parçasıdır. *İşçinin Sesi* hareketi "devrimci savaşım devrimci özveri üzerinde yükselir" belgisinden hareketle 1977 yılından beri bu çok yönlü eğitimin bilinciyle yaz taarruzu sancağını açıyor. 1977 de İngiltere'de başlayan yaz taarruzu bugün gelenekselleşerek Türkiye ve yurtdışındaki geniş katılımlarla 6.sına ulaştı.

Bu sosyalist yarışta hiçbir yoldaşımız geride kalmak istemiyor. "Komünist sözünün eridir" diyen yoldaşlarımız, devrimci özveri sınavından geçiyorlar. Kadrolarımızın eğitimine ağırlık verilen bir dönem olan yaz taarruzu, parasal kaynaklarımızı güçlendirmemiz için örgütümüzü seferber ediyor. Yaz taarruzu yığınlar arasında örgütlenmek, yayınlarımızı iletmek için çalışmalarımızı daha da yoğunlaştırdığımız bir dönem oluyor. Yaz taarruzunda hapisteki yoldaşlarımızla dayanışmamızı güçlendiriyoruz. Kadrolarımız emek eğitiminden geçiyor. Oportünizme ve burjuvaziye karşı savaşım daha da yükseliyor. Bu savaşta yenik düşenler, yorulanlar oluyor. Ama sosyalist yarışta devam edenler ilerlemiş oluyor.

İdeolojik-teorik yönden silahlanmış, oportünizmi tanımış kadro. Siyasal yönden yetişkin kadro. Dayanmasını bilen, mevzilerini koruyan, bırakmayan ama esnek kadro. Gözünü budaktan sakınmayan yaratıcı, güçlü ama uyanık ve tedbirli kadro. Demir disiplinli kadro. Yığınlarla bağlanma yeteneği olan kadro...

İşte bunlar için, devrimimizin faşizme karşı utkusu için, utkumuzun garantisi olan kadroları yaratmak için, yığınların devrimci eğitimi için yaz taarruzu...

Bu sene Paris'te *İşçinin Sesi* sempatizanları olarak bizler yaz taarruzuna yığınsal bir biçimde katılıyoruz. Tüm işçi ve emekçilerimizi yaz taarruzuna aktif katılıma ve destek olmaya çağırıyoruz.

Haydi 6. Yaz Taarruzuna!

Faşizmi Kahredeceğiz!

Lenin diyor ki:

... İşçilerin kendi girişimleriyle başlattığı komünist subbotniklerin gerçekte muazzam bir önemi vardır. Bunun yalnızca bir başlangıç olduğu açıktır. Ama öyle bir başlangıç ki fevkalade büyük bir öneme sahip. Bu burjuvazinin yıkılmasından daha güç, daha somut, daha radikal ve daha belirleyici bir devrimin başlangıcıdır. Zira bu bizim kendi tutuculuğumuza, disiplinsizliğimize ve küçük burjuva bireyciliğimize karşı kazandığımız bir zaferdir. Kahrolası kapitalizmin işçi ve köylüye bir miras olarak bıraktığı bu kötü alışkanlıklara karşı kazanılmış bir zaferdir. Yalnızca bu zafer pekiştirildiği zaman yeni toplumsal disiplin, sosyalist disiplin yaratılacaktır. Bundan sonra ve yalnızca bundan sonra kapitalizme geri dönüş olanaksızlaşacak, komünizm gerçekten yenilmez olacaktır. (V.I.Lenin *Büyük Başlangıç,* 1919 c.29 s.411-412)

... Yalnızca bu bilinçli ve gönüllü olarak yapılan, Kızıl Ordu'nun disiplini ile desteklenen ve eski disiplin yöntemlerine başvurmayan eşi görülmemiş özveriler nedeni ile, yalnızca bu muazzam özveriler nedeni ile, ileri işçiler diktatörlüklerini sürdürebildiler ve tüm dünya işçilerinin saygısını hak ettiler. Bolşevikleri bu denli karalamakta, bu denli iştahlı olanlar unutmasınlar ki diktatörlük, onu uygulayan işçilerin kendileri için en büyük özveri, açlık demek oldu. (V.I.Lenin Toplu Yapıtlar c.31 s.248)

....Emekçilerin çoğunluğunun tarihsel olarak yaratıcı bir çabayla katılmadığı bir devrim başarıya ulaşamaz."
(V.I.Lenin, *Sovyet Hükümetinin Acil Görevleri,* s.12)

Yaz taarruzuna kadın muhabir gurubu kurarak katıldık

Değerli yoldaşlar,
Biz Viyana'da, güzel bir rastlantı olarak yaz taarruzunun başlamasıyla birlikte bir kadın muhabir gurubu oluşturduk. Gericilik döneminde, yurt dışının koşullarında önümüze koyduğumuz ilk görevleri şöyle saptadık:

1. Türkiye'den düzenli haber almak
2. Bu haberlerle, yorumlarımızı gazetemize düzenli göndermek
3. Çevre ilişkilerini en iyi şekilde değerlendirerek, geliştirmek
4. Kendi içimizde eğitim çalışması yapmak
5. Yaz taarruzuna en aktif bir şekilde katılmak

Yaz taarruzuna ilk adımımızı derneğimize bir çaydanlık bağışlayarak attık. Biz taarruz boyunca yapmak istediklerimizi şöyle sıralayabiliriz:

1. Yaşamımızdan kısarak düzenli bağışta bulunmak
2. Çeşitli el işleri yaparak sergilemek, satmak.
3. Vazolar yaparak satmak
4. Çantalar örerek satmak
5. Boncuktan çeşitli tablo ve çiçekler yaparak satmak
6. Mandaldan biblolar yapmak
7. Sigara paketlerinden çeşitli kutular yapmak
8. Yaz taarruzuna yönelik piknikler örgütlemek.

Önümüze çıkacak tüm olanaklardan yaz taarruzuna katkı yapmak için yararlanacağız.

Bu yaz taarruzu hepimiz için bir sınav olacaktır. Bu sınav süresince göstereceğimiz özveriyle, kendimizi Türkiye'de zor koşullar altında faşizme karşı savaşım veren yoldaşlarımıza daha yakın hissedeceğiz.

Biz, Viyana'daki kadın muhabir gurubu olarak faşizme karşı özverimizi, bilincimizi ve inancımızı daha da yükselterek ayakta durmaya kararlıyız.

Yaşasın faşizme karşı Altıncı Yaz Taarruzu!

Faşizme karşı kadın-erkek omuz omuza!

Orak-Çekiç

TDHSK'nin birinci uluslararası konferansı yapıldı

Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'nin (TDHSK) 1.Uluslararası Konferansı 12 Haziran 1982 tarihinde Londra'da yapıldı.

Konferans, anti-faşist savaşımın başarılı bir platformu oldu. Türkiye'deki anti-demokratik, faşist uygulamalar, değişik ülkelerden gelmiş kişisel ya da çeşitli demokratik örgütleri temsil eden delegeler tarafından ayrıntılı olarak ele alındı. Türkiye'de yaşam, sağlık koşulları, eğitim, DİSK ve sendikal hareket, demokrasi güçlerinin durumu, siyasal partiler, kadınların durumu, Kürdistan ve Kıbrıs konuları, barış ve bölge güvenliği hep gündem maddeleriydi.

Tartışmaların öğleden önceki bölümü, TDHSK başkanı Stan Newens (İşçi Partisi Saylavı), öğleden sonraki bölümü de, TDHSK Genel Yönetim Kurulu üyesi Ernie Roberts (İşçi Partisi Saylavı) tarafından yönetildi.

Britanya'dan, Memurlar Sendikası (NUPE), İtfaiyeciler Sendikası,Bilimsel, Teknik ve İş Yönetimi İşçileri Sendikası (ASTMS), Londra Genel Sendikalar Birliği, İşçi Partisi şubeleri, Kooperatif Hareketi, Mühendislik İşçileri Sendikası (AUEW), İşçi Partisi Avrupa Kürt Öğrenciler Derneği (KSSE), Irak'taki Baskılara Karşı Demokrasi Kampanyası (CARDRI), Britanya Barış Birliği, Irak'lı Öğrenciler Derneği (ISS), çeşitli öğrenci örgütleri, İTİB, LİB, İTÖF, *Turkey Today* Konferans'a delege gönderdiler. Ayrıca Avrupa'dan, Almanya, Norveç ve İsveç'ten çeşitli gazeteleri ve örgütleri temsilen delegeler katıldılar.

Film direktörü ve yazar Yılmaz Güney, Yunanistan'a sığınmış Türkiye'li politik göçmenler, Almanya'dan pek çok işçi örgütü, Avrupa DİSK'le Dayanışma Komitesi'nden DİSK'li, Maden-İş'li sendikacı arkadaşlar, İskoçya Sendikalar Kongresi, Maden İşçileri Sendikası (NUM), Yunanistan İç Komünist Partisi, Portekiz Komünist Partisi, Cebelitarık Sosyalist Partisi ve delege olarak gelemeyen daha birçok kişi ve örgüt mesaj gönderenler arasındaydı.

Konferans, oy çoğunluğuyla şu kararları aldı:

1. Cenevre'de toplanan Uluslararası İşgücü Konferansına (ILO), DİSK'le dayanışma göstermesi için bir telgraf gönderilmesi.
2. Konferanstan yurtdışı anti-faşist Birlik Komitesi (BİRKOM)'un Almanya'da süren açlık grevine dayanışma mesajı gönderilmesi.
3. Türkiye'deki tutuklulara konferanstan bir dayanışma mesajı gönderilmesi.
4. "Politik Tutuklularla Dayanışma Kampanyası"nın aktif ve yaygın desteklenmesi.
5. Avrupa'dan Türkiye'deki politik tutuklulara moral destek olacak kişi ve örgütler bulmak.
6. Türkiye'deki uygulamaları, mahkemeleri yakından gözlemek için gidecek kişilere ve heyetlere parasal yardım fonu oluşturmak.

Yılmaz Güney'in mesajından

SAYILMAYIZ PARMAK İLE TÜKENMEYİZ KIRMAK İLE

Halkımızın yetiştirdiği en değerli sanatçılardan biri olan Yılmaz Güney, TDHSK Uluslararası Konferansı'na bir dayanışma mesajı gönderdi. Yalnızca Türkiye'de değil, uluslararası alanda da çok sevilen sanatçının dayanışma mesajı, Konferans'a katılanlar tarafından coşkuyla karşılandı ve Konferans ardından geniş yankı yaptı.

Yılmaz Güney sözlerine şöyle başlamış:

"Değerli arkadaşlar,

"Onurlu yaşamanın bir tek yolu vardır: Onurlu yaşamak için mücadele etmek ve gereken zorlukları göze almak. Savaşı ve kayıpları göze almadan yeni bir dünya kurulamaz. Uğraşımızı, dünya halklarının sürdürdüğü bu onurlu mücadelenin bir parçası ve demokratik dayanışmanın bir örneği olarak yürekten selamlıyor ve destekliyorum."

Bundan sonra mesajda, faşizmin bir acz ifadesi olduğu, halkın onurlu sesinin susturulamadığı, yüreklerimizin acı çeken tüm halklar için çarptığı anlatılıyor ve ardından söylenenler örnekleniyor:

"Faşizm, çeşitli milliyetlerden halkımın günlük ekmeğinden canına kadar herşeyi tehdidi altında tutuyor. İnsan hakları ayaklar altındadır. İşçi ücretleri dondurulmuştur. Demokratik hak ve özgürlüklerin kırıntısı bile yaşamıyor. Basını, radyo ve TV'si, mahkemeleri, cezaevleri ve silahlarıyla faşizm, kan, ölüm ve demagoji kusuyor. Kürt halkını asimile etme çabaları yoğunlaşıyor. Türkçeyi, Kürdistan'da "yabancı dil gibi" öğreteceklermiş. Sanki Türkçe Kürtler için yabancı bir dil değil. Zor ve aldatma yöntemleri elele yürüyor. Kandıramadıklarını, yıldıramadıklarını ise kana boğuyorlar. Çünkü faşizm, özünde güçsüzlüğün, çaresizliğin ifadesidir. Bugün onlar, silahsız halktan, halkın biraraya gelişinden bile paniğe kapılıyorlar. Bugün onlar, cezaevlerinde doldurdukları, elleri ve ayakları bağlı insanlar karşısında bile korkak ve acizdirler. Acizliklerini silah sesleriyle, idam sehpalarıyla, işkence odalarıyla, son Diyarbakır örneğinde olduğu gibi toplu kıyımlarla gidermeye ve gizlemeye çalışıyorlar. Ama çabaları boşunadır. Namluların, süngülerin önünde, idam sehpalarında, işkence odalarında susturulduğu sanılan, faşizmi lanetleyen nefret ve isyan dolu çığlıklar, ülkemde ve dünyanın dört bir yanında yankılanarak kulaktan kulağa ulaşıyor. İşte bugün burada yankılanan da budur. Susturulmak istenen, fakat susturulamayan insan onurunun sesi. İşte bugün, burada, hepimiz aynı türküyü birlikte söylüyoruz:

" 'Sayılmayız parmak ile tükenmeyiz kırmak ile...'

"Çünkü biz halkız ... ve yüreğimiz, sadece kendimiz için değil, acı çeken, baskı ve işgal altında yaşayan bütün halklar için de çarpıyor. Bir halkın düşmanı, bütün halkların düşmanı olmalıdır. Bir halkı baskı altında tutan, bütün halkları baskı altında tutuyor demektir.

"İşte kendimizden bir örnek:

"Türkiye'de Kürt, Türk ve çeşitli milliyetlerden halkları baskı altında tutan namlular ile Kıbrıs'ı işgal altında tutan namlular ve bu namluların efendileri aynıdır.

"Yine, Filistin halkını, Lübnan halkını kan, ateş ve gözyaşına boğan namlular ile, Türkiye'deki faşist cunta aynı memeden süt emmektedir.

"Ve Latin Amerika... El Salvador, Guatemala, Bolivya ve diğerleri..."

Mesajında Yılmaz Güney oportünizme karşı savaşa da şu sözlerle değiniyor:

"...Zalimlere karşı savaşırken, onların yardakçılarına ve mücadeleyi sulandırmak isteyenlere de savaşılmalıdır."

"Kahrolsun askeri faşist diktatörlük!"

Yılmaz Güney

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkêren hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Devrimin de, partinin de güvencesi işçilerdir!

Yıl:8, Sayı:201-202
28 Haziran 1982

ÇEK-AL

Aşağıdaki yazıyı, Seyit Havran yoldaşımız aynı konuda verdiği semineri temel alarak hazırlamıştır.

SOSYALİZMDE ÇOK PARTİ OLABİLİR Mİ?

Seyit Havran

Yürükoğlu yoldaşımızın "Sosyalizm ve Demokrasi" yazısı, çekinmeden söyleyebiliriz, Türkiye devrimci hareketinin tartışma ortamına yeni bir boyut kattı. En başta hareketimiz içinde, ama yavaş yavaş diğer hareketlere de yayılarak, bu konu ciddi tartışılıyor. "Kuraklıktan çıkan toprak su emer gibi" diyordu yoldaşın biri...

Yazı içindeki yeri bir altbaşlığın (a) şıkkı olan *"çok partili sistemi kabul"*, tartışmada üzerinde en çok durulmakta olan konudur.

Bu konudaki tartışma iki soruya indirgenebilir: 1) Sosyalizmde çok parti olabilir mi? ve 2) olabiliyorsa bile istenilecek birşey midir?

Bu soruların kendileri de, yanıtları da — kimseyi suçlamıyoruz — aslında abes *olması gerekirdi.* Çünkü bu soruların yanıtı tarihte ve bilimde ancak bu denli açık olabilir. Buna rağmen bu sorular sorulabiliyorsa, sosyalizm ve demokrasi noktasında ciddi sorunların varlığının kanıtıdır. Bilim bulandırılmış, tarih çekiştirilmiş demektir. Bu hataların ilk işlendiği Stalin döneminin apolojistleri bugün "kimse yalnız tek partili sistem olabileceğini iddia etmiyor" diyorlar, ama bu kanıyı yerle bir etmek için herhangi bir teorik çabaları da yoktur. Bu görevi, yanlışı düzelteceğine ikinci bir çarpıtmayla işi Kautskici'liğe vardıran Avrupa-komünizmine bırakıyorlar. *Tabii.* Biraz da bilgisi az, az yetişkin komünistler, "sosyalizmde çok parti olur, olmalıdır" diye duyduğunda irkiliyor. Bunu bugüne dek sadece revizyonistlerden duymuş. Oysa hem Leninizmde teorik olarak, hem de Sovyet deneyiminde pratik olarak var bunlar.

Seminerde bunu göstermeye çalıştık.

* * *

Yürükoğlu Yoldaş "Sosyalizm ve Demokrasi" yazısında şöyle diyor:

"*a.Çok partili sistemi kabul.* Neden? *Bir kez,* çeşitli sınıf ve katmanlar olduğundan. Çeşitli sınıf ve katmanlar varsa bunların komünist partisi içine sızarak, onun işçi partisi olma özelliğini bozarak, bir takım organları ele geçirerek, niyet ne olursa olsun nesnel olarak yıkıcı bir biçimde istekleri ortaya koymaları yerine kendi çıkarlarını ayrı siyasal bir partide ortaya sürmeleri en uygunudur. Lenin, "demokrasi sınıf kavgasını ortadan kaldırmaz, tam tersine demokrasi sınıf kavgasını daha açık, daha geniş, daha kolay hale getirir" diyor. Sınıflar, katmanlar varsa, partilerini kursunlar, komünist partisine sızmasınlar. SBKP'nin yönetimine, hatta üye bileşimine baktığımız zaman çoğunluğu işçi sınıfı oluşturmuyor. Böyle olmasın. Çeşitli sınıf ve katmanlar var olduğu için çok partili sistemi kabul etmede büyük yarar vardır.

"*İkincisi,* aynı sınıf içinde de mutlaka farklı yaklaşımlar olacaktır. Aynı sınıftanım diye bir başkasıyla aynı düşünmek zorunda değilim. Evet, her durumda doğru tektir. Ama o doğruyu herkes bulmayabilir. Farklı görüşler aynı parti içinde kalmayı engelleyecek denli derin bir ayrılığa gidebilir. Hepsi de sosyalizmi kurmak için olabilir. Örneğin, Fransız komünistleri komünizmi istemiyor mu? SBKP komünizmi istemiyor mu? Aynı parti içinde, iki programdan biri temelinde kalmalarına olanak yoktur. Fransız komünistleri Fransız değil de Sovyet olsalardı onlara o hak neden tanınmasın. O yol yanlıştır, ama öteki de yanlış olabilir.

"*Üçüncüsü,* işçi sınıfının ve emekçi halkın çıkarlarını en tutarlı biçimde komünist partisinin savunduğunu bildiğimize göre başka partilerin varlığından neden korkacağız?

"Daha da sayabiliriz. Hepsi çok partililiği kabul noktasına bağlanıyor. Çok partililiği kabul, sınıf savaşını daha açık, daha namuslu, daha geniş bir biçime sokar. Yığınları daha fazla bu savaşa katar. Ve komünist partisini deforme etme yönündeki köylü ve aydın etkisini kaldırır.

"Sovyetler Birliği'ndeki tek parti sistemi sosyalizmin zorunlu bir özelliği *değildir.* Bunu kimse iddia etmiyor, edemez. O sisteme koşulların dayatmasıyla varıldı. Oysa Lenin, ilkesel düzeyde çok partililiği kabul etmiştir. 1917-1918 yılları arasında yazdığı çok yazı buna örnek gösterilebilir." (*İşçinin Sesi,* Çek-al, sayı:186-187)

O zaman Sovyetler Birliği'nde tek partili sisteme nasıl varıldığını, Lenin'in ilkesel düzeyde çok partililiği nasıl kabul ettiğini sırayla görelim.

Kısa bir tarihsel döküm

1917 Oktobr devrimi "Tüm iktidar sovyetlere!" sloganı altında gerçekleşti. Rusya'da proletarya diktatörlüğünün özgül biçimi olarak sovyet iktidarını kurdu. O zaman sormak gerekir: Sovyetler nasıl örgütlerdi ve sovyet iktidarı ne anlama geliyordu?

"Tüm iktidar sovyetlere" belgisi bile çok şey anlatıyor. *"Tüm iktidar komünist partisine"* denmiyor. Bolşevik Partisi, "iktidarı *Sovyetler* adına" ele geçirmek üzere ayaklanmayı gerçekleştirmiştir. (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* c.26, s.235) Oysa "Sovyet iktidarı kararname ya da parti kararıyla kurulmadı, çünkü *partiler üstüdür.*" (Lenin c.26, s.497) (abç)

Lenin "diktatörlüğün *biçimlerini* savaşımın gidişi ve biçimleri belirler" diyor *(Dönek Kautsky)* Bu gerçek, proletarya diktatörlüğünün iktidar organı olarak Sovyet'lerin yapısında tarihsel olarak şöyle yansımıştır: Burjuvazinin temsilcileri dışındaki tüm parti ve guruplar (Menşevikler, Sağ SR'ler, Sol SR'ler, anarşistler ve daha bir sürü ufak ufak gurupçuk) başta Sovyetler'de ve Sovyet Merkez Yürütme Kurulu'nda temsil edilmekteydi.

İlk Sovyet hükümeti sadece Bolşeviklerden oluşuyordu. Bunun nedeni Bolşeviklerin diğer partilerin varlığını tanımaması değil, (çok sayıda parti vardı) çoğunluk partisi olarak hükümeti kurma yetkisinin 2. Sovyet Kongresinde

onlara verilmiş olmasıydı. Böyle olduğu halde Bolşevikler Sol SR partisine hükümette üç bakanlık teklif ediyorlar, fakat Sol SR'ler reddediyorlar. Sağ SR'ler ve menşevikler daha devrimden hemen sonraki bir-iki gün içinde toplanan Sovyet kongresini terkediyorlar.

Aralık 1917'de Sol SR partisi fikir değiştirip hükümete katılıyor. Aralarında canalıcı önemdeki tarım bakanlığı olmak üzere, üç bakanlık veriliyor. Bu ortaklık, Almanlarla Brest-Litovsk antlaşmasının imzalanması karşısında Sol SR'lerin hükümetten çekildikleri Nisan 1918'e dek sürüyor. Ancak hükümetten çekildikten sonra da hem bakanlık kadrolarında, hem Sovyet MYK'sında yerlerini koruyorlar.

Sovyet partilerinin kaderinde *birinci dönüm noktası,* aynı zamanda iç savaşın başlangıcı olan *Çekoslovak isyanıdır.* Birinci emperyalist paylaşım savaşında esir düşmüş, devrimden sonra emperyalistler tarafından karşı devrimci bir güç olarak satın alınan Çekoslovak birlikleri ayaklanarak Sibirya'ya, Volga'ya, daha birçok bölgeye dalıyorlar.

Sovyetler'de hâlâ temsil edilen Sağ SR partisi bu karşı devrimci ayaklanmaya fiilen katılıyor, hatta büyük ölçüde örgütçülüğünü yürütüyor. Menşevik partisi de ayaklanmayı fırsat bilip Rusya çapında grevler, Sovyet iktidarına karşı başarısızlıkla sonuçlanan bir genel grev örgütlemeye kalkışıyor.

Bunun üzerinde *Sovyetler içinde sovyet iktidarına karşı* iç savaş yürüten bu iki partinin temsilcileri 14 Haziran 1918'de Sovyet MYK'sının (Bolşevik Partisinin ya da onun hükümetinin değil) kararıyla, yine Sovyet MYK'sından (Sovyetlerden de değil) çıkartılıyor. MYK'nın önerisi üzerine Sovyetler'deki delegelerinin birçoğu *seçmenler* tarafından geri çağrılmasına karşın, kimi delegeleri kalabiliyor. Partiler yasaklanmıyor, gazeteleri çıkmaya devam ediyor. Hatta Sovyet MYK'sının kararından sonra yapılan Petrograd Sovyeti seçimlerine katılarak, yeni delegeler seçtirebiliyorlar. (Ancak seçimlerde çok ağır bir yenilgiye uğruyorlar. Delege dökümü şöyle sonuçlanıyor: 405 Bolşevik, 75 Sol SR, 59 Menşevik ve Sağ SR, 43 partisiz).

Bu iki parti daha 3 yıl kadar legal varlıklarını sürdürebiliyorlar. Zaman zaman (özellikle Menşeviklerin) sovyetlerde daha aktif rol oynayabildikleri dönemler oluyor. Ancak Çekoslovak isyanıyla başlayarak, namuslu bir sovyet muhalefeti olma şansını artık yitiriyorlar. *Sovyet iktidarını* değil, burjuvazinin iktidarı demek olan Kurucu Meclis'i tanıyarak kaderlerini kendi elleriyle karşı devrime bağlıyorlar. Tüm karşı devrimci ayaklanmalara, iç savaşa bu belgi altında katılıyorlar.

İkinci dönüm noktası, Temmuz 1918'de Sol SR'lerin ayaklanmasıdır. Brest-Litovsk antlaşmasına karşı çıkarak hükümetten çekilmiş bulunan Sol SR partisi, antlaşmayı bozmak, Almanya'yla savaş provoke etmek amacıyla Alman elçisine suikast düzenleyerek, 5.Sovyet Kongresi toplandığı sırada Moskova'da ayaklanıyor. Dizerjinski'den sonra gizli polis Çeka'nın ikinci yetkilisi Dopov'un örgütlediği bu darbe girişimi iki gün içinde eziliyor.

Proletarya diktatörlüğü demek olan Sovyet iktidarı çok partinin varlığını hiçbir zaman dıştalamamıştır. ... Devrimin düzeninden yana durdukları zaman ve oranda proleter demokrasisi onlara da gülmüştür.

Ardından Sovyet MYK'sı, (yine Bolşevikler ya da hükümet değil) aldığı kararla kendi Merkez Komitesi'nin bu tutumunu *benimseyen* Sol SR delegelerini Sovyetler'den çıkarıyor. Sovyet iktidarına karşı ayaklanmayı onaylamayan Sol SR'lere Sovyetler'de yer tanınıyor.

Başarısızlığa uğrayan ayaklanmadan sonra bile Sol SR partisi yasaklanmıyor, legal varlığını sürdürebiliyor. Ama o da hiçbir zaman belini bir daha doğrultamıyor. Üçe bölünüyor. Bir gurup ("Devrimci Komünistler") aynı yıl içinde Bolşevik Partisi'ne katılırken, bir diğer gurup ("Narodnik Komünistler") 1920'ye dek iki yıl daha bağımsız varlığını sürdürdükten sonra yine komünistlere katılıyor. Üçüncü gurubu oluşturan ve Sol SR adını muhafaza edenlerin bir bölümü karşı devrime katılırken, bir bölümü, eski Adalet Bakanı Staynberg'in liderliğinde Avrupa'daki II.$^1/_2$ Enternasyonal çizgisinde "sadık" bir sovyet muhalefeti olarak çalışıyor. 1923'e dek bazı sovyetlerde çok az sayıda delege ve düşük tirajlı bir dergiyi canlı tutabiliyorsa da, varlığı ya da yokluğu hissedilmiyor, sonunda dağılıp gidiyor.

Böylece 1918 yazı Bolşeviklerin hemen hemen siyasal tekeline tanık oluyor. Ancak Ekim 1918'de ilginç bir olaya rastlıyoruz.

Petrograd'da legal olarak toplanan Menşevik Parti konferansı, 180 derecelik büyük bir tutum değişikliği yansıtan bir karar yayınlayarak, Oktobr devriminin "tarihsel bir gereklilik", "uluslararası proleter devriminin bir öğesi" olduğunu söylüyor. Kurucu Meclis istemini karşı devrimci olarak niteliyor, Sovyet iktidarını desteklemeye hazır olduklarını bildiriyor.

Bu tutum değişikliği karşısında Kasım 1918'de Menşevikler Sovyet MYK'sına geri alınıyor. Şubat 1919'da da Sol SR'ler üstündeki yasak aynı biçimde kaldırılıyor. 7. ve 8. Sovyet kongrelerine Martof ve Dan gibi ünlü Menşeviklerin katıldığını görüyoruz.

1918 sonu-1919 başından itibaren dışta dünya devrimi perspektifinin şahlanmasına, içte beyazlara karşı iç savaşta utkunun ufukta gözükmeye başlamasına paralel olarak, küçük burjuva demokrat partileriyle yeniden bir siyasal diyalogun başlar gibi olduğu bir "yumuşama" ortamı doğuyor.

Üçüncü dönüm noktası olan *Kronştat ayaklanması* bu süreci yarıda kesiyor. Havayı bir anda ve geri dönülmez biçimde döndürüyor.

Mart 1921 Kronştat ayaklanması, karşı devrimin saldırısında yeni bir taktiği temsil eder. Kurucu Meclis belgisi altında Sovyet iktidarını yıkamayacaklarını anlayan uluslararası sermaye ve Rus ortakları Kronştat'ta "Bolşeviklersiz sovyetler" ve Menşevik, SR ve anarşist belgiler ardına gizlenerek ortaya çıkıyorlar.

Kronştat ayaklanması kanla bastırılıyor. Ardından kısa bir süre sonra devrim açısından bir geri çekilme dönemi anlamına gelen NEP başlıyor. Büyük uluslararası ve ülke içi tehlikeler karşısında sovyet devleti demokratik görünümünden tümden sıyrılıyor. Menşevik ve SR partilerinin eylemine son veriliyor. SR'lerin birçok lideri tutuklanıyor, yargılanıyor ve idama mahkum oluyor (ancak bu karar infaz edilmiyor). Martof gibi ünlü Menşevik liderlerin yurtdışına çıkmasına izin veriliyor.

Artık tüm iktidar fiilen Bolşevik Partisi'nde toplanmıştır.

* * *

Bu kısa tarihsel anlatımdan bile çok açık bir biçimde seçilen gerçek şudur ki, proletarya diktatörlüğü demek olan sovyet iktidarı çok partinin varlığını hiçbir zaman dıştalamamıştır. Devrim açısından uzun bir süre sayılacak üç yıl kadar varlıklarını şu ya da bu biçimde

koruyan sovyet partileri *devrimin getirdiği devletin düzenine,* yani sovyet iktidarına karşı çıktıkları için ve çıktıkları ölçüde bastırılmışlardır. Devrimin düzeninden yana durdukları zaman ve oranda proleter demokrasisi onlara da gülmüştür.

Ancak sonunda yaşam, sınıf savaşı, proletarya diktatörlüğünü Bolşevik Partisi'nin diktatörlüğü biçiminde dayatmıştır.

Bu da Rusya'da devrimin gelişmesinin özgül bir yanıdır. Bunu böylece gördükten sonra, şimdi Lenin'in bu konudaki düşüncelerine bakalım.

Lenin ve çok partililik

Lenin devrimden önce de sonra da, proletarya devletini, sovyet düzenini çok partili bir sistem olarak tasarlıyordu. Örneğin Temmuz 1917 olaylarından sonra bir ara, Lenin, devrimin barışçıl gelişmesinden sözediyor. Barışçıl yoldan, ayaklanma olmadan tüm iktidarın sovyetlere geçirilebileceğini söylüyor. Çok kısa bir süre için doğan bu olanak, sonunda gerçekleşmiyor ama bu arada Lenin şöyle birşey söylüyor:

"Devrimin kesinlikle tartışılamayacak, olayların tümüyle kanıtladığı bir dersi varsa, o da Rusya'da iç savaşı olanaksız kılacak tek şeyin Bolşeviklerle Sosyalist Devrimcilerin ve Menşeviklerin bağlaşıklığı, tüm iktidarın derhal sovyetlere geçirilmesi olduğudur.

(...)

"Tüm iktidar sovyetlere geçirilirse devrimin barışçıl gelişmesi *olanaklı* ve *olasıdır.* Sovyetler tümüyle demokratikleştirilir, askerlere 500'e bir temsilci verilirken, işçilere 1000'e bir temsilci verilmesi gibi 'küçük hırsızlıklar' ve demokratik ilkelerin çiğnenmesi yok edilirse, *Sovyetler içinde partilerin iktidar için savaşımı barışçıl olarak yürüyebilir.*" (Lenin, c.26 s.36-37) (abç)

"Tüm iktidara el koyarak Sovyetler bugün daha hâlâ — ve de bu herhalde son şanslarıdır — devrimin barışçıl gelişmesini, saylavların halk tarafından barışçıl seçimini ve partilerin sovyetler içerisinde barışçıl savaşımını sağlayabilir. *Çeşitli partilerin programlarını pratikte sınıyabilirler ve iktidar bir partiden ötekine barışçıl yoldan geçebilir.*" (Lenin c.26, s.67) (abç)

Lenin'in bu söyledikleri, dikkat edersek, tüm iktidarın sovyetlere geçtiği, yani *proletarya diktatörlüğünün gerçekleştiği* koşullarda geçerli olacak işleyişlerdir. Devrimin hangi yoldan gerçekleştiği ile bağlı oluşu teorik değil pratik bir sorundur.

Devrimden sonra hükümete katılacak partiler sorununda da aynı tutumu gözleyebiliyoruz.

Hatırlarsak Sağ SR'ler ve Menşevikler daha devrimden hemen sonraki biriki gün içinde, en yüksek iktidar organı olarak sovyetleri değil, Kurucu Meclis'i tanıdıklarını bildirerek Sovyet Kongre'sini terketmişlerdi. Bu kongrenin yetkilendirdiği Bolşevik hükümeti iktidarı gaspetmekte, gayrimeşru olmakla suçluyorlardı. Kısacası tüm iktidarı kendinde toplayan sovyetlerin iradesini, egemenliğini tanımıyorlardı.

"Rusya'da Sovyet iktidarı kazanılmış ve hükümetin bir partiden ötekine geçişi, herhangi bir devrim olmadan, sırf Sovyetlerin *kararıyla sırf Sovyetlere yeni saylavların seçilmesi yoluyla güvence* altına alınmıştır."

Bunun karşısında Parti'nin tutumunu belirleyen ve Lenin'in kaleme aldığı MK kararında şöyle deniyor:

"3. Merkez Komitesi saf Bolşevik hükümetini yadsımanın sovyet iktidarı belgisine ihanet etmek olduğunu bildirir. Çünkü İkinci Tüm Rusya Sovyetler Kongresi, Kongre'den kimseyi dıştalamadan, iktidarı bu hükümete teslim etmiştir.

(...)

"5. Merkez Komitesi Sovyetlerdeki azınlığın ültimatomlarına ve tehditlerine boyun eğmenin yalnız sovyet iktidarının değil, demokrasinin de tümden yadsınması anlamına geleceğini, çünkü bu boyun eğmenin çoğunluğun bu çoğunluğunu kullanmaya korkması anlamına geleceğini... bildirir.

"6. Merkez Komitesi, kimseyi İkinci Tüm Rusya Sovyetler Kongre'sinden dıştalamamış olup, hâlâ çıkıp gidenlerin geri gelmesine izin vermeye ve çıkıp gidenlerle sovyetler içinde bir koalisyon yapmaya tümüyle hazır olduğunu bildirir. Dolayısıyla, Bolşeviklerin kimseyle iktidarı paylaşmayı reddettikleri yönündeki tüm sözler kesinlikle sahtedir.

"7. Merkez Komitesi, şu anki hükümet kurulduğu gün, kurulmadan birkaç saat önce, Sol Sosyalist-Devrimcilerden üç temsilciyi kendi toplantısına katılmaya davet ettiğini ve hükümete katılmalarını resmen önerdiğini bildirir. Sol Sosyalist-Devrimcilerin bunu reddetmesi... onlarla anlaşmaya varılamamış oluşunun tüm sorumluluğunu bu Sol Sosyalist-Devrimcilere yükler." (Lenin c.26, s.277-278)

Yine aynı olaylara ilişkin olarak Lenin'in kaleme aldığı Bolşevik MK bildirisi, *Sovyet iktidarı altında hükümet değişikliği olabileceğini* ve *nasıl olabileceğini* açıklıyor:

"... Yeni devrimin temel ilkesi, *tüm iktidar Sovyetlere.* Rusya'da *Sovyet Hükümeti* dışında bir hükümet olamaz. Rusya'da Sovyet iktidarı kazanılmış ve *hükümetin bir partiden ötekine geçişi, herhangi bir devrim olmadan, sırf Sovyetlerin* kararıyla sırf Sovyetlere yeni saylavların seçilmesi yoluyla güvence *altına alınmıştır.*" (Lenin, c.26 s.304) Aynı bildiri, *Sovyet iktidarına ortak olmanın ölçütünü, koşulunu* da açıklıyor:

"Sovyet iktidarının ilkesinden, yani son kongrede sağlanan *çoğunluğun* iktidarından yana sımsıkı duruyoruz. Sovyetlerdeki azınlıkla iktidarı paylaşmayı kabul ettik ve *hâlâ ediyoruz,* yeter ki o azınlık *çoğunluğa bağlılıkla ve namuslu bir biçimde uymaya* ve *tüm İkinci Tüm Rusya Sovyetler Kongresi'nin onayladığı, sosyalizme doğru yavaş fakat sağlam ve şaşmaz adımları içeren programı uygulamayı yükümlensin.*" (Lenin, c.26 s.308) (abç)

Görüldüğü gibi, "iktidarı paylaşmanın" tek ölçütü, devrimin kurduğu proletarya devletinin düzenini kabul etmektir. Burada bugün sosyalist ülkelerdeki "parti"lere hayat hakkı tanımak için zorunlu koşulan komünist partisinin programını kabul etmek falan yoktur. Bileşimi ve dolayısıyla programı seçimler yoluyla değişebilecek olan proletarya iktidarının organı sovyetlerin iradesini benimsemek vardır. Çünkü sosyalizme nasıl varılacağı konusunda her partinin bir görüşü olabilir. Ve bunlar Lenin'in belirttiği gibi proletarya diktatörlüğünün genel çerçevesi içinde yaşamda sınanabilir.

Bunun en güzel örneği, Sol SR partisi ile girişilen ortaklık sırasında geçirilen tarımın sosyalizasyonu yasasıdır. Azınlık partisi olan SR'lerin hazırladığı bu yasayı, Bolşevikler karşı oldukları halde kabul ediyorlar. Lenin bu kabul etmenin ve ortaklığın temelini şöyle açıklıyor:

"Bu yasayı geçirdiğimiz sırada komünistlerle öteki partiler arasında tam bir anlaşma yoktu. Tam tersine, bu yasayı geçirdiğimizde Sovyet Hükümeti Komünistlerle, *komünist fikirleri paylaşmayan* Sol SR Partisi üyelerini birleştiriyordu.

(...)

"Bu yasa, üstelik, hem Komünistlerin hem de o sırada komünist fikirleri henüz paylaşmayanların oybirliğiyle kabul et-

tikleri, size şimdi okuduğum tezi içermekteydi. Bu tez *ortak görevimizin ve ortak amacımızın sosyalist tarıma geçmek olduğunu bildirmektedir."*

Yöntemde birleşmedikleri halde, amaçta birleştikleri için Bolşevikler azınlık partisinin çıkarmak istediği yasayı çıkarıyorlar. Neler oluyor dünyada!

İktidara ortak olmanın ölçütüne dönersek, tarihsel anlatımı verdiğimiz bölümden hatırlayacağımız gibi, Menşevikler ve SR'ler bu ölçütü kabul etmedikleri bir yana, Sovyet iktidarına karşı silahlı ayaklanmalara dek işi vardırdıklarından "iktidarı paylaşmak"-tn yani Sovyetler'de yer almaktan alıkonmuşlardır.

Buraya dek gördüğümüz örnekler, Lenin'in proletarya diktatörlüğü altında çok partinin varolabileceğini, demokratik işleyişler içinde iktidara gelebileceklerini düşündüğünü kanıtlamaya yeterlidir. Ancak Lenin'in engin ilkeselliğini anlamayanlar şu düşünceye kapılabilirler: Evet bu alıntılarda bunu kabul ediyor, ama bunlar hep olaylarla bağlı, Lenin güç dengelerine göre hareket ediyor olabilir. Oysa gönlü tek partidedir.

Lenin'in gönlünün tek partide olmadığına böyle düşünenleri inandırmak için bir de olaylardan bağımsız, *en ideal demokratik biçimleri, işleyişleri tartıştığı* yazılara bakalım:

Örneğin geri çağırma hakkını savunurken şöyle diyor:

"Bu ülkede çeşitli partiler iktidara geldi. İktidar bir partiden diğerine son geçtiğinde devrim, oldukça fırtınalı bir devrim olmuştu. Oysa geri çağırma hakkı olmuş olsaydı, basit bir oylama yetecekti.

(...)

"*Geri çağırma hakkı*, devlet iktidarı, zor kullanım fikrinin en iyi somutlanışı olarak Sovyetlere *tanınmalıdır*. O zaman bir partiden diğer bir partiye iktidarın transferi barışçıl bir biçimde, sırf yeniden seçme yoluyla gerçekleşebilecektir." (Lenin, c.26 s.339-340) (abç)

Yine örneğin nisbi temsil sistemini savunuyor, bu sistemi istiyor ve şöyle diyor:

"Bizde aslında en demokratiği olan nisbi temsil yoktur.

(...)

"... İnsanlar oylarını *kişilere değil partilere* verirler." (Lenin, c.26 s.339) (abç)

"Nisbi temsil sistemi çoğunluk sisteminden daha demokratiktir.

(...)

"*Nisbi temsil sistemi parti sisteminin ve örgütlü partiler arasında seçimler yapılmasının kabulüne dayanır.*" (Lenin, c.26, s.336) (abç)

Görüldüğü gibi, bu örnekler olan durumları değil, Lenin'in *olmasını istediği* durumları içeriyor. Bu kapsamda çok partililikten söz ediyor.

Neden çok partililik

Neden Lenin çok partililikten yanadır? Neden bunu bir gereklilik olarak görmektedir?

Bir kez şunu belirtelim ki, Rusya'nın tüm tarihi, koşulları, ortamı bu sorunu temel olarak küçük burjuvaziye bağlamıştır. Rusya'da çok partililik sorunu işçi sınıfının ve öncü partisinin küçük burjuvazi ve partileriyle ilişkisi kapsamında gündeme gelmiştir. Başka ülkelerde başka kapsamlarda da gelebilir.

Geri çağırma hakkı, *devlet iktidarı, zor kullanım fikrinin en iyi somutlanışı olarak Sovyetlere* tanınmalıdır. *O zaman bir partiden diğer bir partiye iktidarın transferi barışçıl bir biçimde, sırf yeniden seçme yoluyla gerçekleşebilecektir.*

Lenin'in proletarya diktatörlüğü anlayışı o dönemin bütün diğer teorisyenlerinden (Kautski'ler, Rosa Luksemburg'lar vs.) kökünden bir farklılık taşır. *Uvriyerist* (işçi hayranı) *değildir*. Lenin, hele Rusya gibi bir köylü ülkesinde küçük burjuvaziyle bağlaşıklık kurmadan, proletarya diktatörlüğünün kurulamayacağını görüyordu. Lenin açısından temel sorun bu iki sınıf, işçi sınıfıyla küçük burjuvazi arasındaki ilişkinin *somut biçimlerini* bulmaktı. Bu somut biçimleri belirleyecek olan ise sınıf savaşının gidişidir. İşte Lenin partiler sorununu da bu çerçevede ele alır.

Şimdi çeşitli yazılarda Lenin'in bu mantığını izleyelim:

RKP(B) 10. Kongresi'nde şöyle diyor Lenin:

"Hâlâ önümüzde duran — ve kaçınılmaz olarak daha yıllarca önümüzde duracak olan — ana sorun, bu iki sınıf arasında düzgün, *sınıfları kaldırmak açısından düzgün ilişkiler kurmaktır.* ... İşçi sınıfı açısından bir anlaşma ancak işçi sınıfının diktatörlüğünü destekliyorsa ve sınıfları kaldırmayı amaçlayan önlemlerden birini oluşturuyorsa ilkesel olarak olanaklı, izin verilebilir ve doğrudur. ... Bu anlaşma devrimimizin ilk döneminde nasıl somutlanacaktır...? Proletarya diktatörlüğü köylü nüfusunun muazzam ağırlığı koşullarında nasıl sürdürüldü ve güçlendirildi? Anlaşmamızın ana itici güçü ana belirleyici etkeni İç Savaş oldu."

İç Savaş'ta Menşeviklerin ve SR'lerin daha önce gördüğümüz rolüne değindikten sonra şöyle devam ediyor:

"Bu proletarya ile köylülük arasındaki bağlaşıklığın biçimini belirleyen temel faktör oldu. Bu durum korkunç güçlüklerimizi katıyla artırdı, ama öte yandan bağlaşıklık formülünü nasıl uygulayacağımız üstüne kafa patlatmamızdan bizi kurtardı. Çünkü bunu ve gerçekleşişinin koşullarını belirleyen şey, bize hiç tercih hakkı bırakmayacak biçimde savaş koşullarıydı.

"İç Savaş'ın ve koşullarının gerektirdiği biçimde diktatörlüğü ancak işçi sınıfı yürütebilirdi." (Lenin, c.32 s.404-405)

Lenin Komintern'in Üçüncü Kongresi'nde bu fikri daha da açıyor:

"Kalan kapitalist sınıflar, küçük üreticiler ve küçük burjuvazi... ne mülksüzleştirilebilir ne de kovulabilir. Onlara karşı farklı savaşım yöntemleri kullanılmalıdır... şimdi artık proletaryanın Rusya'daki bu son kapitalist sınıfla kurması gereken ilişki sorununa pratik bir çözüm bulmamız gerekmektedir. Bütün Marksistlerin teoride bu soruna doğru ve hazır bir çözümleri vardır. *Ancak teori ve pratik farklı şeylerdir ve de bu sorunun pratik çözümü hiç de teorik çözümüyle aynı değildir.* ... Köylülük ile siyasal iktidarı elinde tutan proletarya arasındaki ilişki, devrimin gelişimi içinde nasıl somutlanmaktadır? Birinci biçim bağlaşıklık, yakın bağlaşıklıktır.

(...)

"Bundan sözederken, proletaryayı güçlendirmeyi, sağlamlaştırmayı anlıyoruz. Proletarya ile köylülük arasındaki bağlaşıklığı gerçekleştirmeye çalıştık ve de ilk aşaması *askersel bir bağlaşıklık* oldu. (...) *Ekonomik bağlaşıklık* olmadan askersel bağlaşıklık olamaz." (Lenin, c.32 s.484-485) (abç)

Pratik çözüm ile teorik çözüm farklıdır! Pratik çözüm iç savaşta ekonomik bağlaşıklıkla desteklenen bir askersel bağlaşıklıkla sınırlı kalmıştır. *Teorik çözüm,* önceki bölümlerde açıkça gördüğümüz gibi *çok partili sovyet sistemidir.* Proletarya diktatörlüğü yerinden

oynamadan, partilerin seçimle gidip gelebildiği bir siyasal bağlaşıklıktır. Buna *Rusya'*nın somut koşulları, oradaki sınıf savaşının gidişi, yani iç savaş, buna izin vermemiş. Ama denenmemiş de değil.

Devrimin ilk aylarında Sol SR partisiyle girişilen kısa ömürlü bir hükümet ortaklığı, tam da orta köylülükle bağlaşıklığı siyasal bir biçim ile güçlendirme girişimiydi. Lenin bu siyasal bağlaşıklığın temelini şöyle açıklıyordu:

"Konuşmamda Bolşevik işçiler ile birçok köylünün şu anda güvendiği Sol Sosyalist-Devrimciler arasındaki bağlaşıklık sorununa değinerek, bu bağlaşıklığın 'namuslu bir koalisyon', namuslu bir bağlaşıklık *olabileceğini,* çünkü ücretli işçiler ile emekçi ve sömürülen köylüler arasında radikal bir çıkar farkı olmadığını savundu. Sosyalizm ikisinin de çıkarlarını *tam olarak* karşılayabilmektedir. *Sadece* sosyalizm çıkarlarını karşılayabilir. Dolayısıyla proletarya ile emekçi ve sömürülen köylülük arasında 'namuslu bir koalisyon'un olanağı ve gerekliliği vardır." (Lenin, c.26, s.333) (İtalikler Lenin'in)

1918'de Sol SR'lerle olduğu gibi hükümet ortaklığı olmasa da, sonraki dönemlerde de zaman zaman bağlaşıklığın siyasal biçimleri arandı.

Önceki bölümlerde çeşitli zamanlarda Menşevik ve SR partilerine karşı farklı farklı tutumlar izlendiğini gördük. Kimi zaman üstlerine gidilmiş. Kimi zaman "hareket serbestisi" tanınmış. Bu tutum farklarını güç dengelerine bağlamaya çalışanlar büyük bir yanlış yaparlar. Bu partiler güçsüz oldukları zaman tepelerine binilmiş, güçlü oldukları zaman geri çekilinmiş *değil.* Tam tersine. Devrim tehlikeye düştükçe küçük burjuva partileri yalpalamış, karşı devrimci burjuvaziyle saf tutmuş, onun için üstlerine gidilmiş. Fakat devrim tehlikelerin üstesinden geldiği dönemlerde biraz nefes alınabildiği anda, koşulların el verdiği ölçüde özgürlük tanınmıştı. Bu özgürlüğün ne ölçüde tanınacağını yine o güne dek gelen sınıf savaşımı belirlemişti.

Örnekleyelim. 1918 sonu — 1919 başında küçük burjuva demokratlarından sovyet iktidarına karşı olumlu yöndeki tutum değişikliği geldiğinde Lenin bunu değerlendirmek gerektiğini söyleyerek bir takım *"anlaşmalar"*dan söz ediyor:

"Şimdi taktiğimizi tanımlamak gerekmektedir. Aramızda barışmanın olamayacağı, küçük burjuvazinin bize karşı olduğu ve sağlam tutum almanın teröre başvurmayı gerektirdiği zamanlardan kalma devrimci savaşımımızın belgilerini mekanik bir biçimde uygulamaya çalışmak büyük bir hata olur. ... Bu insanların bize doğru kaydığı bu dönemde onlara sırtımızı çevirmemeliyiz. Şöyle demeliyiz: 'Gelin bakalım sizden korktuğumuz yok. Yalnız zor kullanmaktan anladığımızı sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Belki anlaşmaya varabiliriz.' ... Çünkü şunu biliyoruz: Bir dizi anlaşma denemeden, incelemeden ve karşılaştırmadan ülke sosyalizme varamaz." (Lenin, c.28 s.210-211, 213)(abç)

"Şu anda toplumsal sınıfların kesimleriyle yapacağımız anlaşma, burjuvaziyle ya da sermaye ile varılan bir anlaşma değil, tekil işçi ve demokrat guruplarıyla varılan bir anlaşmadır. Bu anlaşmadan korkulacak hiçbir şey yoktur, çünkü bu kesimler arasındaki tüm farklılıklar devrimin ateşinde iz bırakmadan yok olacaktır.

(...)

"Biliyorsunuz bir zamanlar öteki partilerdeki herkes tutumumuzu yeriyordu. Şimdi koca partiler (Menşevikleri kastediyor — S.H.) bizimle saf tutuyor, bizimle çalışmak istiyor. Dünya devrimci hareketinin çarkı artık hiçbir uzlaşmadan korkmamızı gerektirmeyecek denli ilerlemiştir." (Lenin, c.28 s.333-336)

Şunu kesinlikle söyleyebiliriz: Lenin'in düşlediği teorik modelde de, gönlünde de, olabildiği ölçüde pratiğinde de çok partili Sovyet demokrasisi vardır.

Bu anlaşmalar ne tür anlaşmalar olmalıdır? Okuyacağımız alıntıda Lenin bunun sınırlarını sürekli zorlamak gerektiğinden söz ediyor:

"Doğal olarak, karmaşık ve hızla değişen her durumdaki bir siyasal eylem gibi, orta köylüyle, dün menşevik olan işçiyle ve dün sabotör olan memur ya da uzmanla anlaşmak ustalık ister. Bütün mesele geçmiş deneyimlerde elde ettiğimiz ustalıkla yetinmemek, *her koşulda devam etmek, her koşul altında daha büyük birşeyler için uğraşmak,* her koşul altında basitten daha güç görevlere yürümektir. Yoksa, hiçbir ilerleme mümkün olamayacaktır ve özellikle sosyalist kuruculukta hiçbir ilerleme mümkün olamayacaktır." (Lenin, c.28 s.192) (İtalikler Lenin'in)

Ancak Lenin bu anlaşmaların yaşam tarafından belirlenen *üst sınırını* da çok kesin çiziyor. Üç örnek okuyalım:

"Kiminle anlaşma yapacağız — tepedeki adamlarla mı, tabandakilerle mi? Yanıtım şudur: Doğal olarak tabandakilerle, sonra da tepedeki adamlarla. Ve de tepedekilerle savaşmaya gelince, herşey somut koşullara bakar. Ona da geleceğim, ancak şu anda Menşevik ve SR *partileriyle* anlaşmanın *pratikte* olanağını görmüyorum." (Lenin, c.28 s.217) (abç)

İkinci örnekte Lenin Menşeviklerin etkinlikte olduğu örgütler olan kooperatiflerden sözediyor ve şöyle diyor:

"Kooperatifler burjuva aygıtıdırlar. Dolayısıyla *siyasal* olarak güvenilmeyi hak etmiyorlar. Ancak bu onları yönetmede ve kuruculukta kullanma görevine sırt çevirebileceğimiz anlamına gelmez. Siyasal güvensizlik Sovyet olmayan insanları *siyasal* sorumluluğu olan görevlere getirmeme demektir. ... Birisi bir Menşeviği sosyalist olarak, ya da siyasal lider olarak, hatta siyasal müsteşar olarak bile tavsiye etmeye kalkışsa, büyük bir hata işler. Çünkü *Rusya'da devrimin bütün tarihi kesinlikle göstermiştir* ki, Menşevikler (ve Sosyalist-Devrimciler) sosyalist değil, proletarya ile burjuvazi arasında savaş özellikle keskinleştiği her durumda *burjuvazinin* yanında saf tutabilecek olan küçük burjuva demokratlarıdır." (Lenin, c.28 s.388-389)

Üçüncü örnekte, Menşevik MK'sının sovyet iktidarını destekleyeceğini bildiren kararı üstüne Lenin şöyle diyor:

"Müttefik'lere ilişkin bildirinizden sonra siz Menşevik bayları legale çıkarmaya pekala hazırız." ... Ancak "devlet iktidarını kendimize *ve yalnız kendimize* saklı tutuyoruz."

Bu üç örnekte ve daha önce okuduğumuz uzun alıntılarda Lenin'in mantığını özetlersek: Sosyalizme ilerlemek için gerekli olan küçük burjuva demokratlarıyla daha ileri temelde anlaşmalar yapma ortamı doğmuştur. Ancak bu anlaşmaların *üst sınırını* siyasal iktidardan ödün vermemek belirliyor. *Ve İç Savaşın tüm deneyi göstermiştir ki, saf Bolşevik iktidarı dışındaki tüm seçenekler burjuva iktidarının geri gelmesi anlamını taşımaktadır.*

Sibirya'da, Gürcistan'da, Bakü'de, her yerde beyazların çantasına giren Menşeviklerin ve SR'lerin kurduğu Kurucu Meclis'ler, hükümetler, kovulan burjuvazinin ve toprak beylerinin mülk-

lerine yeniden kavuşmaları için bir araç olmuştur.

Rusya gibi bir küçük burjuvalar *okyanusunda,* o günkü koşullarda başka türlüsünü düşünmek güçtür. Bir yanda sayısal olarak zaten güçsüz, iç savaşta gücünü daha da tüketmiş bir proletarya. Öte yanda uluslararası burjuvazi ve devrimden sonra hırsı on kat artmış Rus egemen sınıfları. Arada yapısı gereği güce tapan heyüla gibi bir küçük burjuvazi... Bu güçler dengesi altında, Rusya koşullarında proletarya diktatörlüğünü ancak işçi sınıfının en bilinçli, en ileri kesimi, Komünist Partisi uygulayabilirdi.

Dolayısıyla teoride olabilecek olan çok partili iktidar yapısı, *Rusya pratiğinde* olanaksız kılınmıştır.

Yukarıda anlatılanlar o koşullarda siyasal özgürlüğün üst sınırıdır. *Alt sınırı* Kronştat ayaklanmasından sonra ve NEP'le birlikte geri çekilme dönemine girildiği zaman, yani devrim tehlikeli günler yaşadığında tekrar gündeme gelmiştir. Bu dönemin gerekliliklerini çok çarpıcı bir biçimde gösteren şu alıntı sanırız yeterli olacaktır:

"Bütün dünyanın burjuva düşmanlarıyla çevrili RFSC'de basın özgürlüğü burjuvazi ve onun en sadık yardakçıları, Menşevikler ile Sosyalist-Devrimciler için *siyasal örgütlenme* özgürlüğü demektir.

(...)

"İntihar etmeye niyetimiz yoktur, bu yüzden bunu yapmayacağız." (Lenin, c.32, s.505)

Sonuç

Sovyetler için, o koşullarda, tek parti sistemi nesnel bir zorunluluktu. Ancak bunun zararını gördüğü, Lenin'in bunun farkında olduğu kesindir.

En basitinden, tek parti oluşu sonucunda, Parti ve hükümet yönetimleri kaçınılmaz olarak birleştirilmek durumunda kalındı. Bunun pratikte zararlı sonuçları hemen ortaya çıkıyor. Hükümeti ilgilendirmesi gereken sorunlar Parti Merkez Komitesi'ne geliyor. Lenin bundan yakınarak şöyle diyor:

"Parti ile Sovyet hükümet organları arasındaki ilişki olması gerekendeki gibi değildir... Formel olarak Merkez Komitesi'ne şikayet etme hakkını yasaklayamayız, çünkü Partimiz ülkedeki tek hükümet partisidir. Ancak her ufak sorunu Merkez Komitesi'ne getirme alışkanlığına da son vermek gerekiyor. Halk Komserleri Kurulu'nun (Bakanlar Kurulu) saygınlığını yükseltmek zorundayız." (Lenin, c.33, s.306-307)

"Hepimiz hem fikiriz ki Parti mekanizması Sovyet hükümeti mekanizmasından ayrılmalıdır. Bu korkunç zor bir iştir. Yeterince insan yoktur." (Lenin, c.33, s.315)

Bununla da kalmıyor. Çok daha ciddi sorunlar ortaya çıkıyor. Yürükoğlu Yoldaş *Sosyalizm ve Demokrasi* yazısında bu tehlikeyi şöyle işaret etmişti:

"Komünizmin üst aşamasına geçildiği ana dek olan sosyalizm dedikleri aşamada sınıflar vardır. Sınıflar ve sınıf kavgası var ise ve sen demokratik olanakları sağlamıyorsan, sınıf kavgası *var olan* örgütler içinde geçecektir. Siyasal olarak varolan örgüt komünist partisidir. Sosyalizmi kuralım derken komünist partisini dejenere edebiliriz. ... Sınıflar varsa, sınıf kavgası varsa, bu mutlaka siyasal arenaya yansıyacaktır. Tek bir parti varsa o da komünist partisiyse tüm farklı görüşler, sınıflar kavgası onun içine dalacaktır."

Gerçekten de Sovyetler'e bu oluyor. Önlerini tıkanık bulan Menşevikler ve SR'ler her delikten sızmaya başlıyorlar:

"Kooperatifler daha işten anlayan, ekonomik olarak daha ileri unsurları öne çıkardı. Böylelikle siyasal alanda Menşevikleri ve Sosyalist-Devrimcileri ortaya çıkardı. Bu kimyanın bir yasasıdır — *yapabileceğin hiçbir şey yoktur!*" (Lenin, c.32, s.220) (abç)

Dahası:

"*Menşevikler ve Sosyalist-Devrimciler şimdi de 'parti-dışı' maskeyi giymeyi öğrendiler*... Parti-dışı konferanslar fetiş olmamalıdır... *'Parti-dışı' adamlar kılığında dolaşan* Menşeviklere ve Sosyalist Devrimcilere platform tanıyorlarsa zararlıdır." (Lenin, c.32 s.360)

Ve tabii ve en önemlisi bir de *partiye* sızıyorlar.

"1. Son aylarda partimizde sendikalist ve anarşist bir sapma kesin olarak ortaya çıkmıştır. ... 2. Sözkonusu sapma kısmen Partiye eski Menşeviklerin dalmasından kaynaklanmakta..." (Lenin, c.32, s.245)

10. Kongre'nin ardındaki büyük parti arınmasını da bu açıdan değerlendirmek gerekiyor. Her zaman okuruz: "Arasıra partiyi arındırmak gerekir, iyi birşeydir" vb. Ama Sovyetler'de 1921 arınması çok somut bir tehlikeden kaynaklanıyor. Partisiz kalınca bandıra değiştiri veren onbinlerce Menşeviğin Komünist Partisine dalmış olması.

"Parti arınmasının belirli amaçlarından biri olarak eski Menşeviklerin ayıklanmasına işaret edebilirim. Kanımca 1918 başından sonra Partiye katılan Menşeviklerden yüzde birinden fazlasının bile kalmasına izin verilmemelidir. O zaman bile, kalmasına izin verilenler teker teker ve tekrar tekrar sınanmalıdır." (Lenin, c.33 s.40)

Son olarak, sosyalizm düşmanları kendilerini komünist diye tanıtmadan, açık konuştukları zaman Lenin'in ne denli sevindiğini gösteren "tersten" bir örnekle konuyu kapatalım:

1921-1922 yılları arasında Paris'te *Smena Vekh* isimli bir dergi yayınlanıyor. Önde gelen Kadet'lerin, Kolçak hükümetinde bakanlık yapmış olanların vb. çıkarttığı bu dergi, NEP'le birlikte Sovyet iktidarının kaçınılmaz olarak burjuva devletine dönüşeceği tezini savunarak, Sovyet hükümetini desteklemek gerektiğini söylüyor. Lenin bunun karşısında şöyle bir değerlendirme yapıyor:

"Bu tür şeyleri okumak çok yararlı oluyor. Ve de bu komünist devlet bazı şeyler yazmana izin veriyor, bazısına vermiyor diye değil, sınıf düşmanı tarafından kabaca ve samimiyetle söylenmiş gerçekten bir sınıf gerçeği olarak yazılmıştır.

(...)

"Bu çok yararlıdır ve bence bunu akılda tutmak gerekir. *Smena Vekh,* adamlarının bu çizgide yazmaları, bizim açımızdan kimilerinin neredeyse Komünist diye geçinmesinden iyidir." (Lenin, c.33 s.286-87)

Tabii ki günün koşullarında *Smena Vekh*'i Rusya'da legal çıkartmak mümkün olmuyor. Ama okuduğumuz alıntıdan Lenin'in keşke mümkün olsa diyeceğini pekala düşünebiliriz. Çünkü Lenin de biliyordu ki, "Smena Vekh" olayı Paris'teki bir-iki emigre ile sınırlı değildi:

"*Smena Vekh* yandaşları binlerce, onbinlerce burjuvanın, ya da işlevi Yeni Ekonomik Politika'mızı işletmek olan Sovyet görevlilerinin duygularını dile getirmektedir. Gerçek ve esas tehlike budur." (Lenin, c.33 s.287)

Ortalıkta gözükmeyen düşman gerçekte yoktur diye düşünmek büyük bir saflık olur.

* * *

Lenin yaşasaydı Sovyetler'de yeniden partilerin kurulmasına izin verilir miydi, verilmez miydi bilemiyoruz. Köprülerin altından çok su akmış, hem de kanla beslenmiş sular. Ama şunu kesinlikle söyleyebiliriz: Lenin'in düşlediği teorik modelde de, gönlünde de, olabildiği ölçüde pratiğinde de çok partili Sovyet demokrasisi vardır. Ve yine şunu kesinlikle söyleyebiliriz: Bize de engel olunmazsa, sınıf savaşı elverirse Türkiye'de kuracağımız sosyalizmde, devletin düzenine karşı çıkmayan partilere izin verilecektir. Gelebiliyorlarsa iktidara da gelebileceklerdir.

Sınıfları kaldırmadan, sırf partileri yasaklayarak sınıf savaşını kaldırmış olmuyorsak, bu sınıf savaşının demokratik biçimler altında yürümesi "daha açık, daha namuslu, daha geniş" yürümesi, tam da *sınıfları ortadan kaldırmayı hızlandıracak, kolaylaştıracaktır.* Leninizm bunu öğretiyor.

"Sosyalizm ve Demokrasi" kuru toprağa verilmiş su etkisi yaptı

Değerli yoldaşlar,
Güvenlikli Çalışma El Kitabı'nı okuma fırsatını buldum. Büyük bir boşluğu doldurduğunu söylemeye bile gerek yok. Kitap çok iyi hazırlanmış. Hatta, Türkiye'nin koşullarına göre fazlasıyla teknik bilgi taşıdığı bile söylenebilir. H. Derin yoldaşı kutlarız.

Kitabın pratik yol göstericiliğine ek olarak, yayıldığı, okunduğu ölçüde, önemli bir işlevi daha olabilir: Özellikle küçük burjuva kesimlerde varolan "bu kadar ağır gizlilik koşullarında devrimci çalışma yürütülemez, eninde sonunda yakalanırız" anlayışının kırılmasına yardım edebilir. Dönemin getirdiği geri çekici psikolojik etkilerin olmadığını varsaysak bile, sırf konspirasyon geleneği ve gizli çalışma kavramının yokluğu, böyle bir anlayış doğurabiliyor.

Polisin eline düşen devrimcilerin durumu daha farklı. Böyle biri birazcık kendini toparlayıp, moralini koruyabilirse, onda, sözünü ettiğimizin tam tersi bir anlayış güçleniyor. Hem polisin ilkelliği, hem de en önemlisi devrimcilerin ilkelliğini açık biçimde görebiliyor.

Polis çoğu zaman ne dinleme aletleri kullanıyor, ne de otomobilli takipler uyguluyor. Devrimciler öylesine amatörce çalışma yürütüyorlar ki, polis bunlara gerek duymuyor. Yakalanan devrimci, en azından kendi yakalanış biçiminden anlıyor ki, birkaç basit gizlilik kuralına uymak bile çok geniş çalışma olanakları sağlayabilirdi. Hele bu işin tekniğine uygun olarak yapılması durumunda çok şeyin değişeceğini öğreniyor, kavrıyor. Bu acı bir kavrama yolu ama, ideolojik olarak gizli çalışmanın önemini kavrayamamış örgütlerde başkaca yol yok.

Bir de poliste çözülenlerle ilgili bir yanlış izlenim var. Burjuva propagandası bu konuda etkili oluyor. Basında açığa çıkarılmış bir örgütten söz ederken "şu kadar anarşist birbirlerini ele vermek suretiyle yakalanmıştır" deniyor. Televizyonda konuşturulmalar da cabası. Dışarıdan bakınca yakalananların çoğu konuşuyormuş gibi bir izlenim ortaya çıkıyor. Oysa gerçek bunun tam tersidir. İçerde, romanlarda anlatılanları kat kat aşan destansı direniş örnekleri veriliyor.

Şimdi de, sosyalizm ve demokrasi konusuna değinmek istiyorum.

Yürükoğlu yoldaşın "Sosyalizm ve Demokrasi" yazısı gelmeden, birkaç yoldan haberi gelmişti. Bir de bu konuda gazetenin yazı istediğini öğrenmiştik. Böyle bir yazıyı yazabilmek için çevremdekilerle tartışma gereğini duydum. Çünkü ilk bakışta insan yazacak şey bulamıyor, sosyalizm ve demokrasi ilişkisinde ne tartışma konusu olabilir diye düşünüyor. Görüşünü almak istediğim hemen herkesin de ilk tepkisi böyle oldu.

Bunun bence iki nedeni var: Birincisi, eleştiri adına yadsımacılık yapma alışkanlığıdır. Türkiye'deki devrimciler arasında sosyalist ülkeleri, en azından Polonya'daki durumu eleştirmeyen yoktur. Ama *İşçinin Sesi* dışında o konuda en küçük bir öneri, seçenek getiren de yoktur. İkinci neden de devrimi yaptıktan sonra ne olacağını düşünmenin olmamasıdır. Sanki herşey güllük, gülistanlık olacakmış gibi, bu düşünülmüyor.

Yazı elimize ulaştığında verebildiğimiz insanlar okudu, bazılarına da içeriğini anlatabildik. Kurumuş toprağa su verince nasıl çeker, üzerindeki bitkiler canlanıverir, işte bu yazı da öyle bir etki bırakıyor. Abartılmış bir benzetme sanmayın, gerçekten böyle oluyor. Genel olarak toplumumuzda, özellikle de hangi hareketten olursa olsun devrimcilerde muazzam bir demokrasi özlemi var. Ama aynı zamanda da sıfır kilometrede diyebileceğimiz bir demokrasi geleneği var. Bu yüzden işimiz zor.

Yoldaşın yazısında en çok ilgi çeken yan "çok partili sistemi kabul" oldu. Değişik görüşlerden devrimcilerin bu konuda ilk tepkisi şöyle oldu: "Hiç öyle şey olur mu? Komünist partisi varken başka partiye gerek var mı?"

Tartışmalardan sonra şekillenen görüşler şöyle:

— Ülke koşulları dayatıyorsa, geçici olarak birden fazla partiye izin verilebilir. Ama ideal, doğru olan tek parti, komünist partisidir. Gelişmeyi bu yöne kanalize etmek için çalışmalıyız.

— Koşullar pek zorlamasa da birden çok parti kurulmasını teşvik etmeliyiz. Nasıl bir örgütte ideolojik birliğin yolu açık tartışmadan geçiyorsa, toplum düzeyinde de yığınların gönlünün kazanmanın, onların sosyalizmin kurulmasına aktif katılımını sağlamanın yolu tartışmadan geçiyor. Bu da komünist partisi dışındaki partileri gerekli kılıyor.

Şimdilik yazacaklarım bunlar. Bütün yoldaşlara selam ve sevgilerimizi iletiriz.

Fatma Yılmaz
İstanbul

BİLİNCİMİZ ÖZGÜR YÜREĞİMİZ ATEŞTİR

Alemdağ cezaevind açlık grevi

Değerli yoldaşlar,
İstanbul Alemdağ Askeri Ceza ve Tutukevi'ndeki devrimcilerin yaklaşık Haziran başından beri açlık grevinde olduklarını öğrendik.

Açlık grevini bütün devrimciler birlikte yürütüyorlarmış. Görüş günlerinde kimse görüşe çıkmıyor. Alemdağ'daki devrimciler bu eylemle, özellikle öteki cezaevlerindeki baskıyı protesto ediyorlarmış.

Bu olayın bir kez daha kanıtladığı gibi, cezaevlerinde direniş durmuyor, durdurulamıyor. Ve direniş haberleri de, halk arasında gerçekten büyük bir ilgi ve sevgiyle karşılanıyor.

Yoldaşça selamlar

P.Y. İstanbul

Mamaktan da iyi haberler var

Yoldaşlar,
Ankara Mamak Askeri Cezaevi'nde, cuntanın baskı ve ispiyonlarının çok yoğun olduğu bir sırada, 1 Mayıs'ı kutladık.

1 Mayıs günü saygı duruşu yaptık. Ardından askeri eğitim yapılırken, spor faaliyetleri arasında bir yoldaşımız hepimize orak-çekiç hareketleri yaptırdı. Tüm devrimci guruplar o gün komünlerini birleştirdiler. Günü hep birlikte yoğun ideolojik tartışmayla geçirdik. Döneklik dilekçesi imzalayan menşevikler birliğe alınmadılar.

Menşevik kanattan çıkan ayrı bir gurub da menşeviklerle birlikte kalıyor. Soyutlanırız diye bizimle ideolojik tartışmadan çekiniyorlar ama yine de görüşüyoruz. Bizim söylediklerimize oldukça yakın görüşleri, bu görüşlerle hiç uyuşmayan kararsız bir tutum içinde savunuyorlar. Bu da gösteriyor ki, henüz kafaları pek billurlaşmamıştır. Doğru yönde tutum almaları en içten dileğimizdir.

Yoldaşça selamlar

K.Z. Mamak

Faşizme karşı birl şik direniş c ph si kuruldu

Bir süredir örgütlenme komitesinin girişimiyle kuruluş hazırlıkları yürütülen anti-faşist cephenin kuruluşu, cepheye katılan örgütlerin yaptıkları ortak bir toplantıyla tamamlandı. Toplantı sonucunda üç belge yayınlandı.

Çağrı

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi-Genel Komite imzalı çağrıda özetle şöyle deniyor:

"Bugün ülkemiz halklarımızın rızası ve isteği dışında emperyalistlerin, bir avuç işbirlikçi sömürücünün ve onların NATO'cu generallerinin çizmesi altındadır. 12 Eylül 1980'de faşist katliam ve suikastlerin ardından iç barış bahanesiyle iktidara el koyan generaller kliği ülkemizi faşizmin en derin karanlıklarına sürüklemiştir. Yurdumuzun dört bir yanında halka karşı sistemli bir saldırı ve terör uygulanmaktadır. Demokratik haklar ve en temel özgürlükler yok edilmiş, en basit yaşam olanaklarımız elimizden alınmıştır. ...

"... Bugün faşist diktatörlük ancak zora dayanarak ayakta durabilmektedir. Devletin bütün siyasal ve hukuksal yapısı değiştirilerek halkın yasal muhalefeti dahi yasaklanmaktadır. İşçilerin, köylülerin ve tüm çalışanların tüm örgütleri dağıtılmış, ilerici, devrimci siyasal örgütlere karşı azgın bir yoketme kampanyasına girişilmiştir.

"Türkiye Kürdistanı'nda gelişen ulusal demokratik uyanış ulusal baskı sistemine ve Kürdistan'daki işbirlikçilerine dayanılarak ezilmektedir. Yüzbinlerce yurtsever zindanlardadır. Faşist rejim halklarımıza karşı topyekün bir saldırı halindedir. Halkın muhalefetini dile getirmesi, hakkını araması kanla ateşle engellenmektedir. Bu koşullar altında halk için tek yol devrimdir. Faşist diktatörlüğün yıkılması ve demokratik halk iktidarının kurulmasıdır.

"Apaçık bellidir ki halklarımız çetin bir mücadele ile karşı karşıyadır. Emperyalizmin askeri örgütü NATO ile faşist generaller çetesi içiçedir. Cunta'nın ekonomik politikasını IMF ve OECD gibi emperyalist finans kuruluşları belirlemekte ve desteklemektedirler. ABD'nin ülkemizdeki askeri varlığı hızla artmaktadır. Eğitimden yargıya kadar tüm devlet kurumları askerileştirilmekte, faşist çeteler köşe başlarına yerleştirilmektedir. Fabrikalara garnizonlar kurulmuştur. Ülkemiz kendi ordusunun işgali altındadır. ... Fakat halklarımıza karşı bu azgın savaş ilanına rağmen bugün direnme devam etmektedir. Bir yılı aşkın bir süredir hapishanelerde, işkence tezgahlarında, idam sehpalarında, dağlarda dinmeyen direnme tomurcukları, geleceğin büyük fırtınasının ilk habercisidir. En basit sendikal haktan, en temel insan hak ve özgürlüklerine kadar tüm insanca yaşam koşulları ancak faşist diktatörlüğe karşı direnme temelinde yükselecek emekçi yığınların mücadelesi ile sağlanabilir. Bu görevin üstesinden gelebilmek açıktır ki tüm halk güçlerinin birlikteliğini gerektirmektedir. ...

"Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi işte bu amaç etrafında halklarımızın siyasal örgütlerini biraraya getirmiştir. Bugün Devrimci Yol, PKK, *Emekçi*, SVP, TKEP, TKP(ML), Acilciler, Devrimci Savaş, *İşçinin Sesi* örgütleri bu mücadelede birleşmişlerdir. Bunun ötesinde tüm demokratik ve devrimci örgütlerin birleştirilmesi yolunda çalışmalar devam etmektedir. Çabalarımızın başarıyla sonuçlanacağına ve cephenin en geniş halk yığınlarında kök salacağına inanıyoruz. Hedefimiz halk demokrasisi ilkelerini şimdiden halk güçleri arasındaki ilişkilerde hayata geçirmektir. Geleceğin halk iktidarının tohumlarını içinde taşıyan bu birliktelik faşist diktatörlüğü altedecektir.

"Ülkemizde faşizmi ve egemen sınıflar iktidarını yıkıp halkın devrimci-demokratik iktidarını kurmanın tek yolu devrimdir. Devrimin siyasal hedefleri ile bunun elde ediliş yöntem ve biçimi arasında sıkı bir bağ vardır. Yukarıda temel ilkelerini sunduğumuz oluşturulan siyasal programın gerçekleştirilmesi, bir başka deyişle devrimin gerçekleşmesi, ancak, emperyalizmin ve yerli tekelci burjuvazinin hizmetindeki *Generaller cuntasının halklarımıza* karşı açtığı savaş karşısında devrimci savaşı sürdürerek mümkün olabilir. Ve bugün temel ve en önde gelen görev böyle bir mücadeleyi sürdürecek örgütlenmeyi ve buna bağlı araç ve kurumları yaratmaktır.

"Direniş cephesinin başarısı, sorumluluğu üzerine olan örgütlerin hedefledikleri programı hayata geçirmesinde olduğu kadar, tüm diğer ilerici, yurtsever, devrimci güçlerin, kişi ve kuruluşların, bu gelişmelere karşı gönüllü olarak takınacağı tavıra da bağlıdır.

"Bizler bu düşünceyle, oluşturduğumuz siyasal platformu tüm anti-faşist güçlere sunuyoruz. Onların biran önce, değişik biçimlerde de olsa, bu çabaya katılmalarını ve cephenin yaratılmasında üzerlerine düşeni yapmalarını bekliyoruz.

"Bu, halklarımızın kurtuluş mücadelesine duyduğumuz sorumluluğun da bir gereğidir. Ve, bizler, sadece bu gereği yerine getiriyoruz.

Faşizme karşı birleşik direniş cephesi!"

Haziran 1982

Devrimci Yol — PKK — *Emekçi* — SVP — TKP/ML — TKEP — Acilciler — Devrimci Savaş — *İşçinin Sesi*

* TKP/ML tartışmalara katılmış fakat platformun imzalanmasını zaman darlığı nedeniyle henüz yetkili organlarından geçirememiştir.

Güncel görevler

İkinci belge, güncel görevlerimiz başlığını taşıyor. Belgede şöyle deniyor:

"Bugün bir dizi güncel sorun ve görevle karşı karşıyayız. Ülkemiz üstüne kara ve kanlı bir kabus gibi çöken faşist generaller ve onların cinayet timleri, insan avına çıkmakta, kardeşlerimizi dağlarda, işkencelerde, idam sehpalarında, hapishanelerde katletmektedirler. Kürdistan'da, operasyon adı altında, köyler tarumar edilmekte, Kürt halkına karşı katliamlar düzenlenmektedir. En temel insan hakları ayaklar altına alınmaktadır. Halkın ve halktan yana olan herkesin siyaset yapması yasaklanarak sadece uluslararası tekellerin ve bir avuç yerli tekelci sermaye gurubunun yararına olan, aşırı sömürüye dayalı bir ekonomi-politika zorla sürdürülmektedir.... Kısacası halklarımız hızlı bir yoksullaşmaya, koyu bir sefalete ve açlığa tutsak kılınmaktadır. Basın ve aydınlar zorla susturulmakta, gençlik sürekli sıkı bir denetim altında tutulmaktadır. Türkiye topraklarının Orta-Doğu halklarına ve komşularına karşı, ABD emperyalizminin ve NATO'nun sıçrama tahtası olarak kullanılması hazırlıkları yapılmaktadır.... Bütün bunların dışında, hergün, faşist-askeri yönetimi kurumsallaştıran yeni yeni karar ve uygulamalar gündeme getirilmekte ve bunlar, halkımızla ve uluslararası demokratik kamuoyu ile alay edercesine, 'demokrasinin yeniden kurulmasına yönelik adımlar' olarak sunulmaktadır. İşte bütün bu uygulama, karar ve gelişmelere karşı çıkmak, halk güçlerinin muhalefetini, örgütlemek bugün tüm anti-faşistlerin görevidir. ..."

Bundan sonra dört ana başlık altında güncel görevler sıralanıyor: A) İnsan haklarına saygı ve temel siyasal özgürlükler, B) halklarımızın insanca yaşam hakkı, C) askeri faşist yönetimin kurumlaşmasına yönelik kararlar ve

D) Türkiye topraklarının Ortadoğu halklarına ve komşularına karşı kullanılması. Bu dört ana bölüm altında çeşitli güncel görevler sıralandıktan sonra, şöyle söyleniyor:

"Halklarımızın bu acil taleplerinin cunta ve egemen sınıflar tarafından bahşedilmesini beklemiyoruz, ama bunlar için tüm anti-faşist güçlerin ortak mücadele vermeleri ve dayanışma içinde olmaları gerektiğine inanıyoruz."

Cephe'nin platformu

Üçüncü ve en önemli belge ise cephenin platformudur. Platform özetle şöyledir:

"12 Eylül askeri-faşist darbesiyle Türkiye yeni bir döneme girmiştir. Egemen sınıflar, içine düştükleri ekonomik ve siyasi bunalımı çözmede, halkların yükselen direnişini ezmede yetersiz kalan tüm eski siyasi yapı ve kurumları bir yana atmışlardır. Şimdi devletin tahrip olmuş ve işlemez hale gelmiş kurumlarına yeni biçimler vererek egemenliklerini toplumun her kesiminde kolayca sürdürmek istiyorlar.

"Bu, aynı zamanda, emperyalist sistemin çıkarları açısından, özellikle de Ortadoğu'da, dönemin değişen koşullarına uygun olarak Türkiye'nin üzerine düşen görevleri yerine getirmesi için zorunlu yapısal değişikliklerdir.

"Tüm bunlar bizler açısından, yeni bir dönem ve yeni politik görevler anlamına gelmektedir. İlerici, devrimci, yurtsever güçler olarak bu yeni görevlerin üstesinden gelebilecek, dönemin koşullarına uygun anlayışlar, örgütlenmeler geliştirmek, kendi iç ilişkilerimizi bunun ışığında yeniden gözden geçirmek zorundayız. ..."

Bundan sonra, 12 Eylül'ün nedenlerine değinilmekte ve ardından 12 Eylül sonrası döneme geçilmektedir. Burada, cuntanın sözünü ettiği demokrasinin, burjuva anlamda bile demokrasi sayılamayacak bir yutturmaca olduğu belirtildikten sonra özetle şöyle deniyor:

"Halklarımızın hiçbir temel problemine çözüm getirmeyen, bizlere zulüm ve işkenceden başka hiçbir şey vadetmeyen bu çözüme karşı çıkmak, faşizme karşı devrim alternatifini dikmek zorundayız. Bizlerin ihtiyaç duyduğu ve uğruna savaş verilmesi gereken şey, demokrasili yutturmacalar değil, halkın kendi iktidarıdır. Devrimdir.

(...)

"Bugüne kadar devrimci mücadelenin önüne bir engel olarak çıkan, düzen değişikliği ve devrim taleplerini burjuva sistemi içinde hapseden reformizm, bir alternatif olarak sunulamaz. Halklarımızın özgürlük ve bağımsızlığa olan özlemleri, 'demokrasiye dönüş', 'siyasi demokrasi' gibi taleplerle boğulamaz.

(...)

"Tüm bunların bilincinde olan bizler, geçmişte yer yer şiddete varan olumsuzluklara son vererek halk demokrasisi anlayışını şimdiden yerleştirmek için, faşizm karşısında halk güçlerinin dağınıklığını ortadan kaldırmak için, tarihi devrimci sorumluluklarımızı yerine getirmek faşist diktatörlüğü yıkıp halk iktidarını kurmak için, aşağıdaki temel hedefler etrafında biraraya gelmeyi bir görev biliyoruz. ..."

Bunun ardından, platformun en önemli bölümü olan, "temel hedefler" gelmektedir. Bu bölüm aynen şöyledir:

Temel hedefler

I. Askeri-faşist rejimi ve onun alabileceği çeşitli biçimleri devrimle yıkmak, sömürücü sınıfların egemenlik aracı ve baskı mekanizması olan mevcut devlet iktidarını tüm faşist kurumlarıyla birlikte lağvetmek.

II. Devrimci-demokratik bir halk iktidarı kurmak. Toplumsal hayatın her alanında ve her kesitinde halkın doğrudan yönetimini sağlamak ve bunu gerçekleştirecek araç ve kurumları yaratmak.

1. Ülkenin, mevcut siyasal iktidarın yıkılması için mücadele eden bütün devrimci, yurtsever, ilerici güçleri temsil eden bir devrimci demokratik hükümet ve işçi sınıfının, köylülüğün, tüm emekçi halklarımızın temsilcilerinin oluşturduğu bir devrimci-demokratik halk meclisi tarafından yönetilmesini sağlamak.
2. Halkın yerel iktidar organlarını kurarak bunları en geniş yetkilerle donatmak.
3. İşçi, köylü, memur, öğretmen, esnaf gibi halk kesimlerinden oluşan Halk Komitelerini ve Köylü Komitelerini, kendilerini ilgilendiren bütün alanları kapsayacak şekilde en geniş yönetim yetkileri ile donatmak, böylece başta işçi komiteleri olmak üzere, çeşitli kademelerde oluşacak Halk Komitelerini ülke yönetiminin asli unsurlarından biri haline getirmek.
4. Ülke yönetiminde rol oynayan bütün devlet kurumlarının yöneticilerinin halk tarafından seçilmesini, azledilmesini ve değiştirilmesini sağlamak.
5. Halk iktidarının korunması görevini, mevcut ordunun dağıtılarak çekirdekleri devrim mücadelesi sürecinde oluşan ve halkın silahlanmasına dayanan yeni bir savunma örgütlenmesine teslim etmek.
6. Halk Komitelerinin temsilcilerinin halk jürisi olarak görev yapacağı, kamuya açık, kişileri yeni toplumun ve yeni yaşamın kuruluş çalışmalarına kazanmayı ve seferber etmeyi amaç edinen bir yargı düzeni kurmak.

III. Ekonomik önlemler

1. Ülkedeki tüm yabancı tekellerin egemenliğine derhal son vermek, bunların tüm mallarına karşılıksız olarak el koymak. Emperyalist ülke ve kurumlara olan tüm borçları karşılıksız olarak iptal etmek.
2. Bütün tekelci nitelikteki işletmeleri, bankaları, sigorta şirketlerini ve dış ticareti kamulaştırmak.
3. Bütün maden işletme imtiyazlarını ve göl, akarsu, kıyılar gibi doğal kaynaklar üzerindeki kişisel mülkiyet ve imtiyazları karşılıksız olarak kaldırmak.
4. Ülkedeki bütün büyük toprak mülkiyetine son vererek, toprak ağalarının ellerindeki toprakları topraksız köylülere dağıtıp, feodal sömürü ilişkilerini bütünüyle ortadan kaldırmak ve büyük kapitalist tarım işletmelerini kollektifleştirmek.
5. Tefeciliği bütünüyle ortadan kaldırmak, halkın devlete ve bankalara olan tüm borçlarını iptal etmek.
6. Tarım ve sanayideki küçük üreticileri desteklemek, kooperatifleştirmeyi ve kollektifleştirmeyi teşvik etmek.
7. Eski vergi sistemini kaldırmak, emekçileri koruyan daha adil bir vergi sistemi getirmek.

1. Sosyal ve kültürel alanlarda, ortaçağ kalıntısı ve emperyalizmin hegemonyasının ürünü her türlü gericiliği tasfiye etmek, kadınların toplumsal hayatta yerlerini almalarını gerçekleştirmek, din ve inanç özgürlüğünü sağlamak, cinselliğin bir sömürü unsuru olmasını ortadan kaldırmak, bireysel çıkar, bencillik, istismar ve halkın siyasal pasiflik içinde tutulması gibi burjuva anlayışları etkisizleştirmek, vb. yeni bir devrimci-demokratik kültür ortamının oluşmasının koşullarını hazırlamak.
2. Yurtdışındaki çalışanların haklarının korunması ve bunlar içinde yaşama ve çalışma imkanlarının hazırlanması.

V. Ulusların kendi kaderini tayin etme hakkını kabul etmek ve buna işlerlik kazandırmak.

1. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkını kabul etmek ve bu hakkın federasyon, bağımsız devlet, vb. özgürce kullanılacağı koşulları hazırlamak.
2. Azınlıklar üzerindeki her türlü baskıya son vermek, haklarını güvence altına almak.
3. Burjuvazinin işgal ve ilhaklarına son vermek.

VI. Bağımsız, bağlantısız ve demokratik bir Türkiye yaratmak, uluslararası planda barıştan ve silahsızlanmadan yana bir politika izlemek.

1. Emperyalizmle olan tüm bağımlılık ilişkilerine son vermek, NATO'dan çıkmak, tüm yabancı askeri üs ve tesislere el koymak, başta ABD olmak üzere tüm emperyalist ülkelerle olan anlaşmaları tek taraflı feshetmek.
2. Halkların eşitlik, özgürlük ve kardeşliğini savunma, karşılıklı bağımsızlığa saygı gösterme.
3. Devletler ve halklar arasında herhangi birinin bir diğeri üzerinde her türlü baskı ve hegemonya kurma ya da sömürü sağlama girişim ve uygulamalarına karşı çıkma.
4. Uluslararası düzeyde ve özellikle bölgemiz Ortadoğu'da, sosyalist ulusal kurtuluşçu ve demokratik güçlerle dayanışma içinde olmak.

Bu temel ilke ve hedefler etrafında anti-faşist Birleşik Direniş Cephesi kurulmuştur.

Bundan sonra, "mücadele ve örgüt biçimleri" başlıklı son bölüm gelmektedir. Bu bölümde, özetle şunlar söylenerek, platform son bulmaktadır:

Faşist anayasa zincirlerini devrimle kıralım

Oniki Eylül faşizmi yönetim dizginlerini finans-kapital çıkarına kendi eline alıp, baskı ve şiddetle devrimci güçleri geçici olarak, belirli ölçüde susturdu. Böyle bir ortamda çırpıştırılan uyduruk danışma meclisine anayasa hazırlama görevi verildi. Faşizmin danışman kuklaları halkı temsilen (!) hazırladıkları anayasanın yakında referanduma sunulacağını söylemekteler.

Burjuva düzeni içinde hazırlanan her anayasanın özünde, işçi sınıfı ve emekçi halk için baskı ve sömürünün yazılı metni olacağı açıktır. Ancak, faşist cuntanın hazırladığı anayasa bunun doruğudur. Cunta anayasayı burjuva muhalefeti bile hesaba katmadan hazırlıyor. Bu anayasa faşizmin kurumlaşmasından, sopasını cebine koymasından başka bir anlam taşımayacaktır.

Bunun için bugün faşist cuntaya karşı savaşım bir bakıma faşist anayasaya karşı savaşımda odaklaşıyor. Anayasa konusu geniş bir tartışma olanağı, faşizmin baskıcı ve demokrasi düşmanı yüzünü sergileme olanağı sağlıyor. Bu olanağı en geniş biçimde kullanmak komünistler için birinci derecede önem taşıyor. Yine bu konu, yalnızca faşizmin değil, liberallerin ve onların kuyrukçuluğunu yapan menşeviklerin vb. de yüzünü açık etme olanağı veriyor.

Anayasaya karşı çeşitli kesimlerin tutumları genelde belirlenmiş durumdadır.

Azılı gericileri bir yana bırakırsak, liberaller, faşist anayasayı kabul edebilecekleri yönde "ilerletip" "evet" demek niyetindeler. Bunun pazarlığını yapıyorlar. "Evet" diyerek halkın önüne çıkamaz duruma düşeceklerini ve hedef şaşırtma işlevini göremeyeceklerini düşünürlerse "hayır" da diyebilirler. Ama bunların ne istediği bellidir.

İkinci tutum "anayasaya hayır, gerici anayasaya karşı ulusal demokratik anayasa" diye 1961 anayasası ya da biraz daha ilerisini isteyen TKP menşevik kanadıyla onların bağlaşıkları reformistlerin tutumudur. Bunların amacı da gerçek demokratik bir anayasa değil burjuva sınırlar içinde, biraz demokratik hakları olan bir anayasadır. Bu tutumlarıyla antidevrimci yüzleri bir kez daha sırıtıyor. Bunların da genelde birleştiği nokta burjuva demokrasisi için savaşımdır.

Üçüncü tutum, sorulduğunda "anayasaya hayır" diyen ama hiç bir çalışma gereği duymayan, olayların arkasından gelmeyi yeğleyen bazı küçük burjuva devrimci örgütlerin tutumudur. Bu guruplar arasında bu dönemde eylem birliğini yadsıyanlar, faşizm gelmeden önce her yönetime faşist diyen ama faşizm geldiğinde görevlerden yan çizenler var.

Dördüncü tutum, bizim tutumumuzdur. Her zaman olduğu gibi önümüze hedefimizi belirledik. Anayasa referanduma sunulduğunda "hayır" çıkması için tüm gücümüzle seferber olacağız. Yığınları da gücümüz yettiğince etkilemeye çalışacağız. Ama biz bunu menşevikler gibi bu anayasadan biraz daha demokratiğini istiyoruz diye yapmayacağız. Gerçek demokratik bir anayasayı ancak halk devrimiyle elde edebiliriz diyerek yapacağız.

Burjuva düzeni içinde, görünüşte demokratik haklar dolu bir anayasa bile burjuva erki sallanmaya başladığı, işçi sınıfı erki almaya çalıştığı an, bir kenara atılır.

Bunun için demokratik haklar ve demokrasi savaşımında komünist partisinin hedefleyeceği, burjuva devlet erkini devrimle yıkmak, böylece demokratik hakları ve demokrasiyi tam olarak güvence altına almak olur.

Şu bir gerçektir ki anayasaya hayır deyip devrimi hedeflememek ülkedeki faşizmi ve burjuva düzenini meşrulaştırmak demektir. Faşizm koşullarında, devrim hedefini geri çekerek demokrasiyi savunmak, burjuva demokrasisini savunmaktır. Burjuva demokrasisi de özünde diktatörlüğün örtüsüdür. Burjuva demokrasi için savaşımla, demokratik hak ve özgürlükler için savaşım ayrı ayrı şeylerdir. Birisi burjuvaziye yamanmak, ötekisi bilek gücüyle kendi haklarını koparmaktır.

Hele bugün şunu da açıkça belirtmeliyiz ki, proletaryanın sınıf konumlarını iyice belirlediği, dünyanın üçte birinde kendi devletini kurduğu ve sosyalist bir sistem oluşturduğu çağımızda faşizme karşı dahi savunulsa, burjuva demokrasisi hedefiyle savaşım kapitalist düzenin sürmesi için savaşıma eşittir. Bunun için, bugünkü dünyada her koşulda devrimi başa almak komünistler için *aynı zamanda* enternasyonalist bir görevdir.

Biz komünistler dünya devriminin bir parçası olan Anadolu devrimini gerçekleştirmek için kolları sıvayalım! Faşist cuntaya Anadolu'yu zindan edelim!

İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız, haydi faşist anayasa zincirini devrimle kırmak için görev başına!

Zincirler devrimle kırılacak!
Demokratik Türkiye kurulacak!

Tufan Çelikkol
Manisa

Ne mutlu ki g lişen bir harek tiz

Değerli yoldaşlar,
Yürükoğlu yoldaşın yazdığı "Sosyalizm ve Demokrasi" çek-al'ını okuduk. Yoldaşlar arasında bu yazının tartışması yapıldı. Bu yazı, dünya komünist hareketinde çığır açacak bir yazıdır. Dünya komünist partilerinin eksikliklerini ortaya koyan ve bu eksikliğe karşı çıkış yolunu gösteren çok önemli bir yazıdır.

Bazen düşünüyorum yoldaşlar! Ve düşündükten sonra da içimi bir sevinç sarıyor. Ne mutlu bize ki, yalnız Türkiye'nin konumunu değerlendirmekte kalmayıp, dünyada gelişen olayları doğru devrimci yaklaşımla değerlendiren bir hareketiz. Ne mutlu bize ki durağan, kalıplaşmış bir siyaset değil, günden güne gelişen, akıcı bir siyasetiz.

Yürükoğlu yoldaş bir yazısında "menşevikleri ayakta tutan dünya komünist hareketidir" diyordu. Gerçekten de, örneğin onların düzenleyeceği kongre, göstermelik de olsa komünist partileri katılacaklardır. Bence bu durumu değiştirmenin yolu EK'nın komünist partileriyle çok yakın ilişkiye geçmesidir. Türkiye'deki komünistlerin 5. kongre için yapabilecekleri, ajitasyon ve propaganda, parti belgelerini EK'ne bildirmek vb. şeylerdir.

Eşgüdüm Komitesi'ne bunun çok üstünde bir görev düşüyor. Madem TKP bizim partimiz, bunu dünya komünistlerine çok yaygın bir biçimde anlatmalıyız. 5. Kongre'le menşevik yönetimi alaşağı etmek için geniş bir çalışmaya girmeliyiz.

Bazı cezaevlerinde yöneticilerin tüm engellemelerine rağmen eğitim çalışmaları yapılıyor. Cezaevlerinde faşist cuntanın işkencesini gören ve kinleri günden güne bilenen bu komünistleri ilerde kimse yerinde tutamayacaktır.

Bugün faşistlerin, sermayenin, zorbaların günü. Ama gün gelecek şimdi susarak, kinini bileyen işçi sınıfı ve emekçi halkımız sermayeyi ve faşist cuntasını alaşağı edecektir!

Galip Anar
İzmir

Vurdukmu devirec k güc gelmek için hazırlanıyoruz

Değerli yoldaşlar,
Faşist diktatörlüğün, finans-kapitalin milyarlarına milyarlar katmak için izlediği yüksek faiz siyaseti, birçok küçük ve orta işletmeyi durdurdu. Onları da işsizler ordusuna kattı. Öyle görülüyor ki bugün Türkiye'de en az 10 milyon işsiz var.

Öte yandan faşist diktatörlük 100 binin üzerinde siyasal tutukluyu Mamak gibi toplama kamplarında tutuyor. Baskı makinesi işliyor. Polisi helikopter, çeşitli teknik aletlerle donatıyorlar, kadro yönünden besliyorlar. Ama ne yapsalar, çürük bir ekonomi temelinde nitelikli polis kadroları yetiştiremiyorlar. Kadroları zayıf ve çürük. Örneğin geçen gece Ulus'da sarhoş bir polisin karşısındakine silah çektiğine tanık oldum. Adam polisin elinden silahı çekti ve doğrudan devlete hakaret etmeye başladı. Devletin, polis kadrolarının hiç saygınlığı yok.

Faşist yönetim işçi sınıfından gerçekten çok korkuyor. İşçi sınıfının, devleti, orduyu nasıl ezip geçebileceğini Profilolardan, 1 Mayıslardan, DGM direnişlerinden biliyor. Onun için bir yandan, babalık, abilik (!) rolü yapmaya çalışıyor. "İşçi evlatlarım, işçi kardeşlerim biz patronların sizi işten atmasını önlüyoruz" yollu hikayeler anlatıyor. Ama öte yandan, toplantı, grev, yürüyüş yaparsanız kurşuna dizeriz diye tehditler savurmaktan kendini alamıyor.

Gerçekten de, şu anda toplantı, grev vb. yaparsak, onların eli daha güçlü olduğu için, dediklerini yaparlar. Bu yüzden bizim de şimdilik grev, açık toplantı vb. yapmaya niyetimiz yok. Tekmeyi vurduk mu devirecek güce gelmek için, onların burnunun dibinde, illegal olarak hazırlanıyoruz, örgütleniyoruz. Bir gün tehditlerine karşılık öyle bir darbe yiyecekler ki, korkulu rüyaları gerçek oluverecek.

Bu hazırlıkla bağlı olarak, bizler teoride bilip de yaşamda önemini tam kavrayamadığımız bazı konularda yanlışlar yapıyorduk. Bunlar ufak yanlışlardı ama ufak ufak, örneğin demokratik merkeziyetçilik uygulamasını bilmeden zedeleyebiliyorduk. Ama komünist, bolşevik ideolojimiz sayesinde hatalarımızı en kısa zamanda görerek, düzeltme yoluna gittik. Yok olmadık. Akıllılığımızı, uyanıklığımızı geliştirerek, yarının proletarya devrimine komünist önderler olarak hazırlanmaya çalışıyoruz.

Bu hazırlık, finans-kapitalin devletini ordusunu ezmek, dünya emperyalizmine iyi bir yumruk atmak, proletarya diktatörlüğüne oradan dünya komünizmine yürümek içindir.

İsa Ayık
Ankara

Tabanın propagandası menşevizmi daha açık yansıtıyor

Devrimci savaşımın en iyi, en önemli tüm savaş geleneklerini sıcağı sıcağına yaşatmak, bunlardan çıkan dersleri devrimle en iyi bir şekilde örmek işçi sınıfının öncüsünün zorunlu görevidir. TKP'nin oportünist yönetimi, bu görevi yerine getirmek yerine, kuyrukçu, pasifist siyasetiyle geleneklerimize ve devrim savaşına ihanet ediyor. Bu ihaneti cuntaya faşist demeyerek, daha da ileri giderek cuntanın içinde "iyi" kanatlar keşfederek yürütüyor. Yönetimin daha dikkatlice yürüttüğü bu ihanet, tabanda çok daha net olarak açığa çıkıyor.

Ankara'da kaşarlanmış bir kaç oportünist, söz konusu kanatlara ilişkin şöyle propaganda yapıyor: "Efendim cunta içerisinde ılımlılar olmasa, sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler sağlanmaz. Örneğin Kenan Evren sosyalist ülkeleri bir bir gezmez. Onda gerçekçi bir yön olmasa sosyalist ülkeler de ona ilgi göstermez". Oportünistler cuntanın içinde bulunduğu durumu, dar manevra alanından kurtulmak için Orta Doğu'nun ekonomik merkezi olmaya çalıştığını ve sosyalist ülkelerle zorunlu iyi ilişkiler kurması gerektiğini ya bilmiyorlar, ya da bildikleri halde bile bile açıkça cuntayı savunuyorlar.

Sosyalist ülkeler yanlış yaptıkları için bir faşiste "ilgi göster"diler. Buna karşı devlet ilişkilerimiz iyi olmalıdır diye bizim yorumlarımızın yanlış olduğu söylenemez. Devlet ilişkileri iyi olacaksa daha başka yollardan sağlansın ve yine iyi olsun. Ama bir faşisti "şahin bakışlı general" diye göklere çıkarmak niye? Bu faşist cuntaya yardım etmek değil midir? Bundan ayrı bir mantık çıkartılabilir mi? Hayır yoldaşlar, çıkartılamaz.

Bu tür yanlışların tek öldürücü ilacı Marksçı Leninci ideolojidir. Bu ideolojimizin gür sesini yayalım. Oportünizmin sahip çıkmadığı ve çıkmayacağı geleneklerimize sahip çıkalım. Faşist cuntayı yere çalalım.

H.Çakmaklı
Ankara

Halk artık suçun kaynağına yöneliyor

Yoldaşlar,

Ankara halinde gördüğüm bir olayı anlatmak istiyorum.

Meyve-sebze halinde küçücük çocuklar naylon torbalar satıyorlardı. Orada kendilerini yakalamak için dolaşan sivil zabıtayı tanıdılar ve kaçışmaya başladılar. Zabıta çocukları kovaladı ve birini yakalayıp sopayla öyle bir vurdu ki çocuk bayıldı, 15 dakika ayılamadı.

Bu olay karşısında çevredeki halkın tepkisi gerçekten önemliydi. Halk zabıtaya çok kızdı ama kişi olarak yalnızca onu suçlamayacak kadar derin bir bilinç gösterdi. Ona söylenirken, suç sende değil, bu düzende gibi sözler duyuldu. Arkanızda asker var diye devlete, orduya hakaret yağdırıldı. Bu olay da halkın içinde bulunduğu durumu gösteren ve artık çok sık rastlanan çok sayıda olaydan biridir.

Yoldaşça sevgiler

Z.E.
Ankara

Burjuvazi her alanda boşa çabalıyor

Geçen ay cunta İzmir - Karşıyaka'da 6 Mayıs Karnavalı düzenledi. Bu bir ölçüde Brezilya Karnavalı'na özenilerek yapılmaya çalışıldı.

Brezilya karnavalını TV de ve gazete resimlerinde görmüş, yaşları 13-18 arası burjuva çocukları kendilerini Brezilyadakiler gibi süslemeye çalışmışlar. Yalı caddesinde ne çaldıkları, ne söyledikleri belli olmadan, gürültüler arasında gidip geldiler. Bunu fırsat bilen bazı şirketler reklamlarını yaptılar.

Burjuvazinin bu olaydan *birinci* beklentisi, 6 Mayıs'ta Denizlerin idam yıldönümü ve bununla bağlı olarak 12 Eylül'den sonraki idamları gençlere unutturmaktı.

İkincisi, halkın kendi geleneklerine bağlılığını kırmak, ne olduğu ve neden yapıldığı belli olmayan garip eğlencelerle kafa bulandırmak amaçlanıyordu.

Üçüncüsü, Avrupalılaşıyoruz yaygaralarını güçlendirmek ve "halkımız da Avrupalılar gibi eğlenir oldu" diyebilmek, "ilerliyoruz" havası yaratabilmek bekleniyordu.

Dördüncüsü, gazeteler bu olayı günler önceden duyurmaya başladı ve arkasını da sürdürdü. Bu süre içinde kamuoyunun dikkatlerini başka yönlere çekmek istediler.

Görünen o ki, burjuvazinin bütün hevesi kursağında kaldı. Karnavala aktif katılanlar oldukça seçme burjuva çocuklarıydı. Halk merakla seyretti ve hayretle kafa sallayarak evine geri döndü. Yani burjuvazi bütün olanaklarına rağmen, kendi amaçlarına uygun bir eğlence bile düzenleyememektedir. Bu da Türkiye'de faşist cuntanın ömrünün, umulandan da az olduğunu göstermektedir.

Geleceği işçi sınıfımız kuracaktır.

S. Acar
İzmir

Zafer günleri yakın

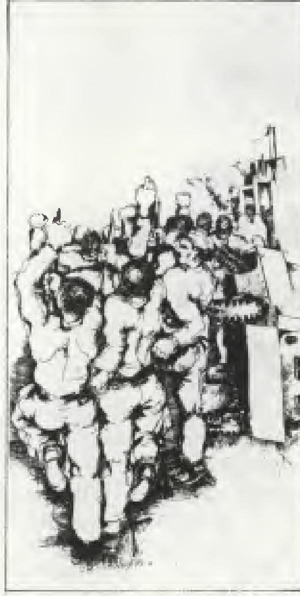
Ölüm, yaşam, barış
Namlunun ucunda ölüm ve yaşam
Kısacık bir an
Saniyenin onda biri kadar
Ve karar...

Ya biz, ya onlar

Haklı biz, haksız zorbalar onlar.
Namlunun ucunda barış ve güzel günler.
Saniyenin onda bir kadar
Kısacık bir an,
ve karar... ZAFER

Elif

Barış için devrim gerek

Değerli yoldaşlar,

Bugün Paris'te yüzbinler yürüdü. Yüz bilim adamının düzenlediği, FKP ve CGT'nin desteklediği barış yürüyüşü yapıldı. Sıcak savaş odaklarının yeniden alevlendiği günümüzde yüzbinler barışa duydukları özlemi dile getirdiler.

Arjantin-İngiltere arasında çıkan savaş, İsrail emperyalistlerinin ABD ile işbirliği yaparak Lübnan'a dalması, Irak-İran arasında süregiden savaş dünyamızın ne denli sıcak savaşla yüzyüze olduğunun somut kanıtıdır.

Kadın-erkek, yaşlı-genç 300 bin kişi barış belgilerini yükseltirken, silahsızlanma istemini haykırırken, Hiroşima ve Nagazaki'lerin bir daha tekrarlanmamasını isterken, aynı zamanda emperyalizmin gerçek yüzünü de sergiliyorlardı. Ancak bu sergilemede eksik kalan yan, kalıcı ve adil barışın sağlanmasının dünya devriminden geçtiğinin gösterilmemesi idi. Yani, alanlara akan yüzbinlerin devrimci belgiler altında yürütülmemesi, savaşların kaynağının kurutulmasına yönelik ajitasyon-propagandanın yapılmaması idi.

Biz, *İşçinin Sesi* sempatizanları da diğer Türkiyeli siyasi guruplarla birlikte BİR-KOM'un içinde yürüdük. Yürüyüş sırasında *İşçinin Sesi* olarak çıkarttığımız bildiriyi ve Fransızcasını dağıttık, kortej içinde EK bildirilerini dağıttık ve yayınlarımızdan sattık. Propaganda-ajitasyon yönünden başarılı idik. Yürüyüşün sonuna kadar bekledik ve toplu halde dağıldık.

Dağıttığımız bildiride şöyle deniyordu:

"Emperyalizm yeryüzünde varolduğu sürece savaş tehlikesi yokolmayacaktır. Savaş tehlikesini tümden ortadan kaldırmanın, kalıcı ve gerçek bir barışı sağlamanın tek yolu dünyadan emperyalizmi silip atmaktan, emperyalizmin son kalesine de sosyalizmin kızıl sancağını dikerek, dünya devriminin sonul utkusu yolunda gerçek barış için zafere kadar savaşmaktan geçmektedir.

"Böylesine bir perspektifi olmayan barış savaşımı ile kalıcı ve gerçek bir barışı sağlamak olanaksız ve ütopyadır. Çünkü savaşın olmadığı dönemler, barış olduğu dönemler değil emperyalist savaş kışkırtıcılarının savaşa hazırlık dönemleridir... Gerçek ve kalıcı bir barış olarak nitelenmesi mümkün olmayan bu savaşa hazırlık dönemlerinin sonunda güç dengeleri değiştikçe yeni haksız talan savaşlarının çıkması emperyalizmin doğası gereği kaçınılmazdır. Bunun için dünya halklarının önündeki biricik seçenek gerçek ve kalıcı bir barış için zafere kadar savaşmaktır.. Dünya devrimidir...

"Gerçek barış için devrimlere hazırlanalım!

"Emperyalizmin savaş kışkırtıcılığına karşı dünya devrimi!"

Zehra Candan
Paris

Paris'te açlık grevi geniş yankı uyandırdı

Paris'teki açlık grevi 26 Mayıs 1982 tarihinde sabah saat 11'de başladı. Başlangıç tarihi önce ayın 31'i diye düşünülmüştü. Ancak son anda 26'sında başlattık. Greve toplam 22 kişi katıldık. *İşçinin Sesi*'nden 4, Partizan'dan 4, *Devrimci İşçi*'den 5, PKK'dan 9 kişi olarak greve yattık.

İlk gün açlık grevi komitesi bir basın dosyası, çıkardı.

İkinci gün basın toplantısı yapıldı. Toplantıya ACAD ve AFP (Ajans France Presse) katıldı. Basın toplantısından sonra Paris Sosyalist Parti milletvekili Georges Sarre'a gidildi. Kendisi salı günü açlık grevini ziyaret edeceğini bildirdi. Aynı gün açlık grevini anlatan Fransızca-Türkçe bildiriler çıktı ve dağıtılmaya başlandı.

Üçüncü günün akşamı açlık grevi ile ilgili bir afiş çıkartıldı ve şehrin belli yerleri afişlendi.

Dördüncü gününün FKP'den senatör Danille Bidard geldi. Komünist Partisi'nin dayanışmasını iletti. Ayrıca Cephe ve Birlik Yolu'ndan arkadaşlar geldiler. Bildirilerini dağıttılar. Açlık grevini desteklediklerini bildiren mesaj bıraktılar. Bir miktar afiş alarak somut desteklerini gösterdiler.

Beşinci gün Pazar'a denk geliyordu. Oldukça hareketli bir gün yaşandı. CIMADE (Dini bir örgüt) uluslararası toplantısına gelen delegelerden 15-20 kişilik bir gurup açlık grevimizi ziyaret etti. Dayanışmalarını ilettiler ve neye ihtiyacımızın olduğunu sordular. Bizler ihtiyacımız olan şeyleri söyledik. Toplantılarına imza kampanyamızı götürdüler ve bizim için yüklü bir miktar bağış topladılar. Aynı gün FKP 11. bölgeden bir temsilci geldi.

Bölgesinin dayanışmasını iletti. Ayrıca Halkın Birliği destekleme mesajı iletti. Bu arada Paris açlık grevcileri olarak telefonla açlık grevi komitesi merkezine dayanışma mesajımızı ilettik.

Altıncı gün, ertesi gün gelecek sosyalist milletvekillerinin hazırlığıyla geçti.

Yedinci gün Sosyalist Parti milletvekili Georges Sarre geldi. Kendisiyle birlikte bir delegasyon ve *Le Monde*'den bir gazeteci vardı. Georges Sarre Sosyalist Parti'nin deklerasyonunu sundu ve Türkiye'ye bir heyet göndereceklerini bildirdi. Aynı gün İnsan Hakları Komisyonu'ndan bir temsilci Amnesty International'dan ise iki temsilci geldi.

Sekizinci gün sabahı *Le Matin* gazetesine 50-60 kişi ile gidildi. Basında daha fazla yer istediğimiz vurgulandı. Ayrıca Unesco'dan bir mesaj geldi.

Dokuzuncu gün *Dialoque Nord-Sun*'dan bir gazeteci geldi. *Mozaik* televizyonu (yabancı işçilere yönelik Pazar sabahı yayın yapan bir televizyon istasyonu) çekim yaptı.

Onuncu gün sabahı basın toplantısı oldu. Gelenler *L'Humanité, Afrique-Asie, Temoignagne Chrièticn* idi. Aynı saatlerde televizyonun 3. kanalı çekim yaptı. Öğleden sonra Komünist Partisi gurup başkanı Guy Du Colané'ye gidildi. Akşamüstü ise Komünist Partisi MK'sinden iki yoldaş geldiler: Monique Brown ve senatör Danielle Bidard. Beraberlerinde tercüman olarak bir menşevik geldi. İmza bile atmadı.

Onbirinci gün saat 14'de Reagan'ın Paris'e gelişini protesto etmek amacıyla grevi kaldırdık, yürüyüşe katıldık.

Yürüyüşte en önde açlık grevcileri, onların arkasında BİRKOM ve öteki hareketler yürüdü. Yürüyüş 20bin kişiye yakındı. Yürüyüşe otonomlar saldırdı. Dağılırken otonomların provokasyonu sonucu polis sis bombasıyla saldırdı. Ancak yaralanan olmadı. Türkiyeliler, alanda bu olayın çıkmasından önce dağılmıştı.

Paris

Avusturya'da açlık gr vind ileri sürülen istemler

Avusturya'daki Açlık Grevi Komitesi yayınladığı bildiride, grevin taleplerini şöyle sıralamıştır:

"Açlık grevimizle Türkiye ve Kürdistan'ın Türkiye parçasındaki idamları, katliamları ve işkenceleri protesto ediyoruz.

"Taleplerimiz:

"1. Avusturya milletvekillerinden ve parlamentosundan Diyarbakır askeri cezaevinde Mart 1982 sonuna kadar katledilen onun üzerindeki siyasi tutuklunun akibetinin aydınlatılmasını istiyoruz. Şimdiye kadar şu kişilerin adları bilinmektedir: "Mazlum Doğan, Önder Demirkol, Cemal Kılıç, Garabet Demirci, Tahir Şahin ve hayatlarından endişe ettiğimiz şu kişilerin durumlarının açığa kavuşturulmasını istiyoruz: Mehmet Şah Özgül, Paşa Uzun, Yılmaz Elçi. Ayrıca Ocak 1982'de İstanbul Alemdağ askeri cezaevinde Hakan Mermeroğlu, Bahadır Dumanlı, Şerif Sar (Yazar) katledilmişlerdir.

"2. Diyarbakır, Mamak, Metris, Elazığ, Adana cezaevlerini ziyaret edecek bir bağımsız araştırma komisyonuna demokratik örgütler şahıs ve maddi olarak katılmalıdırlar.

"Komisyon Diyarbakır askeri cezaevindeki Mart ayındaki katliamı araştırmalı, açlık grevi komitesince verilecek kişilerle konuşmalıdırlar.

"3. Diyarbakır askeri cezaevindeki katliamla ilgili ve Türk askerlerinin Bonn'daki NATO toplantısına katılmalarıyla ilgili olarak Avusturyalı milletvekillerinden Avusturya parlamentosunda Türkiye ve Kürdistanın Türkiye parçasındaki insan haklarının çiğnenmesi üzerine görüşme yapmalarını talep etmekteyiz.

"4. Uluslararası hukuk kuruluşlarının 4000 üzerinde idam istenen siyasi kitlesel davaları izlemesi.

"Ayrıca;

—Demokratik kitle örgütlerinin ve sendikaların kapatılmasına karşı,

— Avusturya ve diğer Avrupa ülkelerindeki yabancı düşmanlığına karşı,

— Kürt ulusuna ve diğer ulusal azınlıklara karşı yapılan katliama ve Kıbrıs'taki Türk işgal gücüne karşı,

— Türkiye'deki faşist cuntaya, ABD ve Ortak Pazar ülkeleri tarafından yapılan askeri, ekonomik ve siyasi yardıma karşı,

— İnsanlık suçu olan idam cezalarının kaldırılması için açlık grevi yapıyor ve tüm bunları protesto ediyoruz."

Açlık grevleri Koordinasyon Komitesi'ne

Faşist cuntanın katliamlarını protesto ve zindanlarda yiğitçe direnenlerle dayanışma için yaptığınız açlık grevi faşist diktatörlüğün saldırılarına karşı güçlü bir yanıt olmuştur.

Bugün zindanlarda, fabrikalarda ve yurt dışında faşizme karşı direnenler, yarın faşist cuntayı devrimle yıkacaklardır.

Açlık greviniz, devrime giden yolda kurulacak güç ve eylem birliklerinin bir örneğidir. Devrimci özveri ile yürüttüğünüz grevinizin başarılı olacağına inanıyoruz.

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Komünist selamlarımızla

İşçinin Sesi
Yazı Kurulu

Sekiz Avrupa ülkesinde birden yürütülen ortak açlık grevi eylemi başarıyla son buldu.

Açlık grevleri her açıdan cuntaya darbe vurdu

Bir süredir Avrupa'nın dört bir yanında birden sürdürülmekte olan ortak açlık grevi eylemi başarıyla son buldu.

Açlık grevleri, Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, Hollanda, İngiltere, İsveç ve İsviçre'de yapıldı. Eylemi, *İşçinin Sesi*'nin de içinde bulunduğu BİRKOM ile Partizan aktif olarak örgütlediler. Cephe ve Birlik Yolu da bulundukları her yerde, eyleme aktif destek verdiler.

Eylem, 12'si Almanya'da olmak üzere 20 Avrupa şehrinde birlikte yürütüldü. Altı devrimci hareketten üçyüzün üzerinde devrimci açlık grevine yattı. Eylem Almanya ve Belçika dışındaki ülkelerde 10 Haziran 'dan önce son buldu. 10 Haziran'da Bonn'da yapılan NATO toplantısını protesto amacıyla, Almanya ve Belçika'da 10 Haziran'dan sonra bitirildi.

10 Haziran'da Bonn'da NATO toplantısını ve Reagan'ın Avrupa gezisini protesto etmek amacıyla, çeşitli Alman demokratik örgütlerince büyük bir barış gösterisi düzenlenmişti. Gösteriye 500 bin kişi katıldı. Bu dev gösteriye açlık grevcileri de katıldılar. Onların yanısıra birçok Türkiyeli hareket gösteride aktif yer aldı.

Gösteriyi düzenleyenler, Türkiye üzerine yarım saatlik bir konuşma süresi ayırmışlardı. Bu süre içinde, biri BİRKOM'dan ötekisi FİDEF ve diğer bazı hareketleri temsilen, iki konuşmacı göstericilere konuşma yaptılar.

BİRKOM adına yapılan konuşmada, cuntanın faşist yüzü, 500 bin kişiye doğrudan sergilendi. Böylece açlık grevi eyleminin parçası olan 10 Haziran yürüyüşüne katılım da büyük bir başarı oldu.

Hamburg'da İşçinin Sesi'*nden açlık grevine katılan yoldaşlar, grevin 14. gününde.*

Resimde Londra'daki açlık grevine katılan bir gurup İşçinin Sesi *militanı görülüyor. ITV televizyonu açlık grevinden görüntüleri günün en önemli ve ülke çapında haber bülteni olan 22.00 haberlerinde verdi. Bu grevin amaçlarını yaymak açısından önemli etki yaptı.*

Eylemin genel bir değerlendirmesini yapacak olursak, söylenecek şey, faşist cuntaya her açıdan önemli bir darbe vurmuş olmasıdır.

Açlık grevi, amaçladığı gibi Türkiye'deki işkence ve katliamları Avrupa demokratik kamuoyuna yaygın olarak duyurdu. Basın ve televizyon her yerde eyleme geniş ilgi gösterdi. İngiltere, Fransa, Hollanda ve Belçika'dan demokratlardan oluşan heyetlerin Türkiye'deki cezaevlerine gözlem yapmaya gitmeleri karara bağlandı. Heyetler, Diyarbakır, Metris ve Mamak cezaevlerine gidecekler.

Ancak eylemin önemi yalnızca bunlardan kaynaklanmıyor.

Bir kez, eylemin Türkiye'deki ortam üzerinde iyi etkisi olacaktır. Sekiz Avrupa ülkesinde çalışan Türkiyeli işçiler eylemi büyük bir sevgi ve coşkuyla kucakladılar. Bu işçi arkadaşların büyük çoğunluğu, eylemin kendilerinde uyandırdığı izlenimi Türkiye'ye tatile gittiklerinde ya da ailelerine mektup yazdıklarında anlatacaklardır. Böylece eylemin etkileri, Türkiye'de dağıtılan devrimci yayınların yanısıra, Evren'in pek korktuğu aile toplantılarından da yayılacaktır.

Sonra, bir başka önemli nokta da, birçok devrimci hareketin ilk kez oldukça uzun süreli bir ortak eylemi büyük bir olgunlukla ve anlayışla, dayanışma içinde yürütmüş olmalarıdır. Kuşkusuz bu da devrimci hareketin tümü için bir kazanım, düşman için ise bir darbedir.